

RREGULLORJA E KOMISIONIT (BE) 2016/1388
e datës 17 gusht 2016
për krijimin e një Kodi të Rrjetit për Lidhjen e Kërkesës

KOMISIONI EUROPIAN,

Duke pasur parasysh Traktatin për Funkcionimin e Bashkimit Evropian,

Duke marrë parasysh Rregulloren (KE) Nr 714/2009 të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit të datës 13 korrik 2009 mbi kushtet për qasje në rrjetin për shkëmbimet ndërkufitare të energjisë elektrike dhe shfuqizimin e Rregullores (KE) Nr 1228/2003, dhe në veçanti Nenin 6 (11) të tij,

Ndërsa:

(1) Përfundimi i shpejtë i një tregu të brendshëm energjetik të plotë funksional dhe të ndërlidhur është thelbësor për ruajtjen e sigurisë së furnizimit me energji, rritjen e konkurrueshmërisë dhe sigurimin që të gjithë konsumatorët të mund të blejnë energji me çmime të volitshme.

(2) Rregullorja (KE) Nr 714/2009 përcakton rregulla jodiskriminuese që rregullojnë qasjen në rrjet për shkëmbimet ndërkufitare të energjisë elektrike me qëllim sigurimin e funksionimit të duhur të tregut të brendshëm të energjisë elektrike. Përveç kësaj, Neni 5 i Direktivës 2009/72 / KE i Parlamentit Evropian dhe i Këshillit kërkon që Palët Kontraktuese ose, kur Palët Kontraktuese të kenë siguruar këtë, autoritetet rregullatore të sigurojnë që rregullat teknike objektive dhe jodiskriminuese janë të zhvilluara të cilat krijojnë dizajn minimal teknik dhe kërkesat operacionale për lidhjen në sistem. Kur kërkesat përbëjnë kushtet për lidhjen me rrjetet kombëtare, Neni 37 (6) i Direktivës së njëjtë kërkon që autoritetet rregullatore të jenë përgjegjëse për fiksimin ose miratimin e të paktën metodologjive të përdorura për llogaritjen ose përcaktimin e tyre. Në mënyrë që të sigurohet siguria e sistemit brenda sistemit të transmetimit të ndërlidhur, është thelbësore që të krijohet një kuptim i përbashkët i kërkesave për lidhje të rrjetit të aplikueshme për pajisjet e kërkesës dhe sistemet e shpërndarjes, duke përfshirë sistemet e mbyllura të shpërndarjes. Këto kërkesa që kontribuojnë në ruajtjen, ruajtjen dhe rivendosjen e sigurisë së sistemit me qëllim lehtësimin e funksionimit të duhur të tregut të brendshëm të energjisë elektrike brenda dhe ndërmjet zonave sinkron dhe për të arritur efikasitetin e kostove, duhet të konsiderohen si çështje të rrjetit ndërkufitar dhe çështjet e integritetit të tregut.

(3) Duhet të përcaktohen rregulla të harmonizuara për lidhjen në rrjet të pajisjeve të kërkesës dhe sistemet e shpërndarjes për të siguruar një kornizë të qartë ligjore, për të lehtësuar tregtinë në Bashkimin Evropian, për të siguruar sigurinë e sistemit, për të lehtësuar integrimin e burimeve të ripërtëritshme të energjisë elektrike, dhe të lejojë përdorimin më efikas të rrjetit dhe burimeve, në dobi të konsumatorëve.

(4) Siguria e sistemit nuk mund të arrihet pavarësisht nga aftësitë teknike të të gjithë përdoruesve. Historikisht, stabilimentet e gjenerimit kanë formuar shtyllën kurrizore të ofrimit të aftësive teknike. Megjithatë, në këtë drejtim, objektet e kërkesës pritet të luajnë një rol më të rëndësishëm në të ardhmen. Koordinimi i rregullt në nivelin e rrjeteve të transmetimit dhe shpërndarjes dhe performanca adekuatë e pajisjeve të lidhura me rrjetet e transmetimit dhe shpërndarjes me qëndrueshmëri të mjaftueshme për të përballuar shqetësimet dhe për të ndihmuar në parandalimin e ndonjë ndërprerje të madhe ose për të lehtësuar rikthimin e sistemit pas një kolapsi.

(5) Autoritetet rregullatore duhet të marrin në konsideratë shpenzimet e arsyeshme që kanë ndodhur në mënyrë efektive nga operatorët e sistemit në zbatimin e kësaj rregulloreje kur përcaktojnë ose miratojnë tarifën e transmetimit ose shpërndarjes ose metodologjitë e tyre ose kur miratojnë kushtet dhe afatet për kycje dhe akses në rrjetet kombëtare në përputhje me Nenin 37 dhe (6) të Direktivës 2009/72 / KE dhe me Nenin 14 të Rregullores (KE) Nr 714/2009.

(6) Sistemet e ndryshme të sinkronizuara të energjisë elektrike në Komunitetin e Energjisë kanë karakteristika të ndryshme të cilat duhet të merren parasysh gjatë vendosjes së kërkesave për lidhje të kërkesës. Prandaj është e përshtatshme të merren parasysh specifikat rajonale kur përcaktohen rregullat e lidhjes së rrjetit siç kërkohet me Nenin 8 (6) të Rregullores (KE) Nr 714/2009.

(7) Duke pasur parasysh nevojën për të siguri, kërkesat e kësaj rregulloreje duhet të zbatohen për pajisjet e reja të kërkesave të lidhura me transmetimin, objektet e reja të lidhura në shpërndarje, sistemet e reja të shpërndarjes dhe njësitë e reja të kërkesave të përdorura nga një institucion kërkesë ose një sistem shpërndarjeje të mbyllur ofrojnë shërbime të përgjigjes së kërkesave për operatorët përkatë s të sistemit dhe operatorët përkatë s të sistemit të transmetimit. Kërkesat e kësaj rregulloreje nuk duhet të zbatohen për pajisjet ekzistuese të lidhura me transmetimin, pajisjet ekzistuese të shpërndarjes së transmetimit, sistemet ekzistuese të shpërndarjes dhe njësitë ekzistuese të kërkesave të cilat janë apo mund të përdoren nga një institucion kërkesë ose një sistem të mbyllur të shpërndarjes për të ofruar shërbime të përgjigjes së kërkesës për operatorët përkatë s të sistemit dhe OST-të përkatëse. Kërkesat e kësaj Rregulloreje gjithashtu nuk duhet të zbatohen në objektet e reja ose ekzistuese të kërkesave të lidhura në nivelin e shpërndarjes, përveç nëse ato ofrojnë shërbime të përgjigjes së kërkesës për operatorët përkatë s të sistemit dhe OST-të përkatëse. Megjithatë, kërkesat e kësaj Rregulloreje duhet të zbatohen në rast se autoriteti përkatë s rregullator ose Shteti Anëtar vendos ndryshe bazuar në evoluimin e kërkesave të sistemit dhe një analize të plotë kosto-përfitim, ose në rast se një modernizim substancial ose zëvendësim i pajisjeve që ndikojnë në aftësitë teknike të një ekziston një sistem ekzistues i transmetimit të lidhur me transmetimin, një sistem ekzistues i shpërndarjes së transmetimit, një sistem ekzistues të shpërndarjes ose një njësi ekzistuese kërkesë brenda një objekti të kërkesës ose një sistem të mbyllur të shpërndarjes i lidhur në një nivel tensioni mbi 1 000 V.

(8) Përgjigja e kërkesës është një instrument i rëndësishëm për të rritur fleksibilitetin e tregut të brendshëm të energjisë dhe për të mundësuar përdorimin optimal të rrjeteve. Duhet të bazohet

në veprimet e klientëve ose në marrëveshjen e tyre për një palë të tretë për të ndërmarrë veprime në emër të tyre. Pronari i një objekti të kërkesës ose një operator i sistemit të shpërndarjes së mbyllur mund të ofrojë shërbime të përgjigjes së kërkesës në treg si dhe operatorët e sistemit për sigurinë në rrjet. Në rastin e fundit, pronari i objektit të kërkesës ose operatori i sistemit të shpërndarjes së mbyllur duhet të sigurojë që njësitë e reja të kërkesave të përdorura për të ofruar shërbime të tilla përmbushin kërkesat e parashtruara në këtë Rregullore, individualisht ose zakonisht si pjesë e grumbullimit të kërkesës nëpërmjet një pale të tretë. Në këtë aspekt, palët e treta kanë një rol kyç në bashkimin e kapaciteteve për përgjigje të kërkesës dhe mund të kenë përgjegjësinë dhe detyrimin për të siguruar besueshmërinë e atyre shërbimeve, ku këto përgjegjësi janë deleguar nga pronari i sistemit të kërkesës dhe operatori i sistemit të shpërndarjes së mbyllur.

(9) Kërkesat duhet të bazohen në parimet e mosdiskriminimit dhe transparencës, si dhe në parimin e optimizimit midis efikasitetit më të lartë të përgjithshëm dhe kostos totale më të ulët për të gjitha palët e përfshira. OST-të dhe operatorët e sistemit të shpërndarjes (OSSh) mund të marrin parasysh këto elementë kur përcaktojnë kërkesat në përputhje me dispozitat e kësaj Rregulloreje, duke pranuar se pragjet të cilat përcaktojnë nëse një sistem është një sistem transmetimi ose një sistem shpërndarjeje e themeluar në nivel kombëtar.

(10) Kërkesat e aplikueshme për një njësi kërkesë të lidhur me një sistem transmetimi duhet të përcaktojnë aftësitë në ndërfaqet e tyre dhe përgjigjet e nevojshme të automatizuara dhe shkëmbimin e të dhënave. Këto kërkesa synojnë të sigurojnë operacionalitetin e sistemit të transmetimit dhe kapacitetin për të shfrytëzuar përgjigjen e gjenerimit dhe të kërkesës të lidhur në këto rrjetë dhe situatat kritike.

(11) Kërkesat e aplikueshme për një sistem shpërndarjeje të lidhur me një sistem transmetimi ose një sistem tjetër shpërndarjeje duhet të përcaktojnë gamën operative të këtyre sistemeve dhe përgjigjet e nevojshme automatike dhe shkëmbimin e të dhënave. Këto kërkesa duhet të sigurojnë zhvillimin efektiv dhe operacionalitetin e sistemit të transmetimit dhe kapacitetin për të shfrytëzuar reagimin e gjenerimit dhe kërkesës të lidhur në këto rrjetë dhe situatat kritike.

(12) Kërkesat e aplikueshme për një njësi kërkesë të përdorur nga një institucion kërkesë ose një sistem të mbyllur të shpërndarjes për të ofruar shërbime të përgjigjes së kërkesës për operatorët përkatës të sistemit dhe OST-të përkatëse duhet të sigurojnë kapacitetin për të përdorur përgjigjen e kërkesës mbi shkallët operationale të sistemit duke minimizuar situatat kritike.

(13) Barrat administrative dhe kostot që lidhen me ofrimin e përgjigjes së kërkesës duhet të mbahen brenda kufijve të arsyeshëm, veçanërisht për konsumatorët vendas, të cilët do të luajnë një rol gjithnjë e më të rëndësishëm në kalimin në shoqërinë me karbon të ulët dhe marrja e tyre nuk duhet të jetë e ngarkuar në mënyrë të panevojshme me detyra administrative.

(14) Për shkak të ndikimit të saj ndërkufitar, kjo Rregullore duhet të synojë të njëjtat kërkesa të lidhura me frekuencën për të gjitha nivelet e tensionit, të paktën brenda një zone sinkron.

Kjo është e nevojshme sepse brenda një zone sinkron, një ndryshim në frekuencën në një Shtet Anëtar do të ndikontë menjëherë në frekuencën si dhe mund të dëmtonë pajisjet në të gjitha Palët Kontraktuese.

(15) Shkallët e tensionit duhet të koordinohen në mes të sistemeve të ndërlidhura, sepse ato janë vendimtare për të siguruar planifikimin dhe funksionimin e një sistemi energjetik brenda një zone sinkron. Shkyçjet për shkak të ndryshimit të tensionit kanë ndikim në sistemet fqinjë. Dështimi për të përcaktuar shkallët e tensionit mund të çojë në një pasiguri të gjerë në planifikimin dhe funksionimin e sistemit në lidhje me operimin përtej kushteve normale.

(16) Duhet të futen teste të duhura dhe proporcionale të përputhshmërisë në mënyrë që operatorët e sistemit të mund të arrijnë siguri operationale. Në përputhje me Nenin 37 (1) (b) të Direktivës 2009/72/KE, autoritetet rregullatore janë përgjegjëse për të siguruar që operatorët e sistemit janë në përputhje me këtë Rregullore.

(17) Autoritetet rregullatore, Palët Kontraktuese dhe operatorët e sistemit duhet të sigurojnë që, në procesin e zhvillimit dhe miratimit të kërkesave për lidhjen e rrjetit, ato të harmonizohen në masën e mundshme, në mënyrë që të sigurohet integrimi i plotë i tregut. Standardet teknike të vendosura duhet të merren në konsideratë të veçantë në zhvillimin e kërkesave të lidhjes.

(18) Operatorët e sistemit nuk duhet të specifikojnë kërkesat teknike për pajisjet që pengojnë lëvizjen e lirë të mallrave në tregun e brendshëm. Kur operatorët e sistemit bëjnë specifikime teknike që rezultojnë me kërkesa për vendosjen në treg të pajisjeve, Shteti Anëtar përkatës duhet të ndjek procedurën e përmendur në nenet 8 dhe 9 të Direktivës 98/34 / KE të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit.

(19) Një proces për derogimin nga rregullat duhet të përcaktohet në këtë Rregullore për të marrë parasysh rrethanat lokale, ku përjashtimisht, për shembull, pajtueshmëria me këto rregulla mund të rrezikojë stabilitetin e rrjetit lokal ose kur operimi i sigurt i një sistemi të kërkesës së lidhur me transmetimin, një sistem të lidhur shpërndarës, një sistem shpërndarjeje ose një njësi kërkesë e përdorur nga një institucion kërkesë ose një sistem i shpërndarjes së mbyllur për të ofruar shërbime të përgjigjes së kërkesës për operatorët përkatës të sistemit dhe OST-të përkatëse, mund të kërkojnë kushtë operimi që nuk janë në përputhje me këtë Rregullore.

(20) Duke iu nënshtruar miratimit nga autoriteti përkatës rregullator ose autoriteti tjetër aty ku është i aplikueshëm në një Shtet Anëtar, pronarët e objekteve të kërkesës dhe operatorët përkatës të sistemit duhet të lejohen të propozojnë derogime për klasa të caktuara të objekteve të kërkesave të lidhura me transmetimin, pajisjet e shpërndarjes së transmetimit, sistemet e shpërndarjes dhe njësitë e kërkesës të përdorura nga një institucion i kërkesës ose një sistem i shpërndarjes së mbyllur për të ofruar shërbime të përgjigjes së kërkesës për operatorët përkatës të sistemit dhe OST-të përkatëse.

(21) Sipas Nenit 28 të Direktivës 2009/72/KE, Palët Kontraktuese mund të parashikojnë klasifikimin e një sistemi që shpërndan energjinë elektrike si sistem të mbyllur të shpërndarjes në

rrethana të caktuara. Dispozitat e kësaj rregulloreje duhet të zbatohen për sistemet e mbyllura të shpërndarjes vetëm atëherë kur Palët Kontraktuese kanë dhënë kështu, sipas Neni t 28 të Direktivës 2009/72 / KE.

(22) Kjo rregullore është miratuar në bazë të Rregullores (KE) Nr. 714/2009, të cilën e plotëson dhe për të cilën është pjesë përbërëse. Referencat në Rregulloren (KE) Nr 714/2009 në aktë të tjera ligjore duhet të kuptohen si të referuara edhe në këtë Rregullore.

(23) Masat e parashikuara në këtë Rregullore janë në përputhje me mendimin e Komitetit të referuar në Nenin 23(1) të Rregullores (KE) Nr 714/2009.

TITULL I DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1

Subjekti

1. Kjo Rregullore përcakton një kod rrjeti i cili parashtron kërkesat për lidhjen me rrjetin të:
  - a) objekteve të kërkesës që lidhen në transmetim;
  - b) objektet e shpërndarjes që lidhen në transmetim;
  - c) sistemet e shpërndarjes, përfshirë sistemet e mbyllura të shpërndarjes;
  - d) njësitë e kërkesës të përdorura nga një objekt kërkesë ose sistem të mbyllur shpërndarje për të siguruar shërbimet e përgjigjes së kërkesës për operatorin respektiv dhe OST-të respektive.
2. Kjo rregullore, pra, ndihmon për të siguruar kushtë të barabarta konkurrence në tregun e brendshëm të energjisë elektrike, për të siguruar sigurinë e sistemit dhe integrimin e burimeve të ripërtë ritshme të energjisë elektrike, si dhe për të lehtësuar tregtinë e energjisë elektrike në mbarë Unionin.
3. Kjo Rregullore gjithashtu përcakton detyrimin për tu siguruar që Operatorët e sistemit përdorin sic duhet aftësitë e objekteve të kërkesës dhe të "sistemeve të shpërndarjes" në mënyrë transparente dhe jo-diskriminuese për të siguruar një fushë loje të barabartë në të gjithë Unionin.

Neni 2

Përkufizime

Për qëllime të kësaj rregulloreje, do të zbatohen përkufizimet në Nenin 2 të Direktivës 2012/27 /BE, Neni 2 të Rregullores (KE) Nr 714/2009, Neni 2 të Rregullores së Komisionit (BE) 2015/1222¹, Neni 2 Rregullores së Komisionit (EU) 2016/631 Nenin 2 të Rregullores së Komisionit (BE) Nr 543/20135 dhe të Nenit 2 të Direktivës 2009/72 / KE.

Përveç tyre, do të zbatohen dhe përkufizimet e mëposhtme:

1. 'objekt kërkesë' është një objekt i cili konsumon energji elektrike dhe është i lidhur në një ose me shumë pika lidhje me sistemin e transmetimit ose të shpërndarjes. Një sistem shpërndarës dhe / ose pajisjet ndihmëse të një moduli gjenëruese nuk përbëjnë një strukturë të kërkesës.
2. 'objekt kërkesë i lidhur në transmetim' është një objekt kërkesë i cili ka pike lidhje në një sistem transmetimi;

---

¹ Neni 2 të Rregullores së Komisionit (BE) 2015/1222 – teksti nuk aplikohet në zbatim të vendimit 2018/05/PHLG-EnC

3. 'objekt i shpërndarjes i lidhur në transmetim' është lidhja e sistemit të shpërndarjes ose centrali elektrik dhe pajisjet e përdorura në lidhjen me sistemin e transmetimit;
4. "njësi kërkesë" është grup i pandashëm i instalimeve që përmban pajisjet që mund të kontrollohen nga ana e pronarit të objektit të kërkesës ose nga një CDSO, ose individualisht ose bashkërisht si pjesë të agregimit të kërkesës nëpërmjet një pale të trete;
5. 'Sistemi i mbyllur i shpërndarjes' është një sistem shpërndarjeje i klasifikuar në përputhje me Neni n 28 të Direktives 2009/72/KE si sistem i mbyllur shpërndarjeje nga autoritetet rregullatore ose nga autoritetet e tjera kompetente, kur parashikohet nga Pala Kontraktuese, i cili shpërndan energji brenda një zone industriale tregtare ose të shërbimeve të përbashkëta, i izoluar gjeografikisht, dhe që nuk furnizon konsumatorët familjare, pa përjashtuar rastet e përdorimit nga një numër i vogël i familjareve të vendosura brenda zonës të shërbyer nga sistemi dhe me punësim ose lidhje shoqërore të ngjashme me pronarin e sistemit;
6. 'pajisja kryesore e kërkesës' është së paku një nga pajisjet e mëposhtme; motorët, transformatorët, pajisjet e tensionit të lartë në pikat e lidhjes dhe në procesin e prodhimit të centralit;
7. 'sistemi i shpërndarjes i lidhur në transmetim' është një sistem shpërndarjeje i lidhur në sistemin e transmetimit, përfshirë objektet e shpërndarjes të lidhur në transmetim;
8. 'aftësia maksimale e importit' është fuqia aktive maksimale e vazhdueshme që një objekt kërkesë i lidhur në transmetim ose objekt shpërndarjeje i lidhur në transmetim mund të konsumojë nga rrjeti në pikën e lidhjes, siç specifikohet në marrëveshjen e lidhjes ose siç dakordohet ndërmjet operatorit respektiv dhe pronarit të objektit të kërkesës të lidhur në transmetim ose të operatorit të sistemit të shpërndarjes respektiv të lidhur në transmetim;
9. 'aftësia maksimale e eksportit' është fuqia aktive maksimale e vazhdueshme që një objekt i kërkesës i lidhur në transmetim ose objekt shpërndarjeje i lidhur në transmetim, që mund të ushqejë rrjetin në pikën e lidhjes, siç specifikohet në marrëveshjen e lidhjes ose siç dakordohet ndërmjet operatorit respektiv dhe pronarit të objektit të kërkesës të lidhur në transmetim ose të operatorit të sistemit të shpërndarjes respektiv të lidhur në transmetim;
10. 'çkycja e kërkesës nga ulja e frekuencës' nënkupton veprimin kur kërkesa çkycet gjatë ngjarjes së rënies së frekuencës me qëllim që të mbulojë balancën ndërmjet kërkesës dhe gjenerimit dhe rivendosë frekuencën e sistemit në kufinj të pranueshëm;
11. 'çkycja e kërkesës nga rënia e tensionit' nënkupton veprimin e restaurimit ku kërkesa çkycet gjatë ngjarjes së rënies së tensionit me qëllim që të rikthejë tensionin në kufinj të pranueshëm;
12. 'rregullatori i degezimeve në ngarkesë' do të thotë një pajisje për ndryshimin e pozicionit të pëshjellave, i përshtatshëm për operim nderkohe që transformatori është i energjizuar ose në ngarkesë;
13. 'bllokimi i rregullatorit të degezimeve në ngarkesë' do të thotë veprimi që bllokoi rregullatorin e degezimeve në ngarkesë gjatë një ngjarjeje të nën-tensionit me qëllim që të ndalohet në transformatorin e rënies së metejshme të tensionit në një zonë;

14. 'dhoma e kontrollit' është qendra e operimit respektive e operatoreve të sistemit;
15. "ngarkesa e bllokut" do të thotë hapat maksimal të ngarkesës së fuqisë aktive të kërkesës së rilidhur gjatë rivendosjes së sistemit pas black-out-it ;
16. 'përgjigja e kërkesës kundrejt kontrollit të fuqisë aktive" është kërkesa brenda një objekti kërkesë ose sistemi të mbyllur shpërndarje që është e disponueshme për modulim nga operatori i sistemit respektiv ose OST respektive, e cila rezulton në modifikimin e fuqisë aktive;
17. 'përgjigja e kërkesës kundrejt kontrollit të fuqisë reaktive' është fuqia reaktive ose paisjet kompensuese në një objekt kërkesë ose sistem të mbyllur shpërndarje që janë të disponueshme për modulim nga operatori i sistemit respektiv ose OST respektive;
18. 'përgjigja e kërkesës kundrejt menaxhimit të kufizimeve të transmetimit' është kërkesa brenda një objekti kërkesë ose sistem të mbyllur shpërndarje që është e disponueshme për modulim nga operatori i sistemit përkatës ose OST respektive për të menaxhuar kufizimet brenda sistemit;
19. 'agregimi i kërkesës' është grupi i objekteve të kërkesës ose sistemeve të mbyllura të shpërndarjes të cilat mund të operojnë si një objekt i vetë ose si sistem i mbyllur shpërndarje për qëllimin e ofrimit të një ose më shumë të shërbimeve të përgjigjes së kërkesës ;
20. 'përgjigja e kërkesës kundrejt kontrollit të frekuencës' është kërkesa brenda një objekti kërkesë ose sistemi të mbyllur shpërndarje që është e disponueshme për të reduktuar ose rritur në përgjigje të lëkundjeve të frekuencës, të bëra në mënyrë të pavarur nga objekti i kërkesës ose sistemi i mbyllur i shpërndarjes për të shuar këto luhajtje;
21. 'përgjigja e kërkesës kundrejt kontrollit shumë të shpejtë të fuqisë aktive' është kërkesa brenda objektit të kërkesës, sistemit të mbyllur të shpërndarjes që mund të modulohet shumë shpejt në përgjigje të devijimit të frekuencës i cili rezulton në modifikim shumë të shpejtë të fuqisë aktive;
22. 'dokumenti i njësisë me përgjigje të kërkesës (DRUD) është një dokument, i lëshuar ose nga pronari i objektit të kërkesës ose nga CDSO për operatorin respektiv të sistemit, për njësitë e kërkesës me përgjigje të kërkesës dhe të lidhura në ose mbi nivelin e tensionit 1000V, dhe që konfirmon pajtueshmërinë e njësive të kërkesës me kërkesat teknike të përcaktuara në këtë rregullore dhe që siguron të dhëna dhe deklaratatë të nevojshme , përfshirë deklaratatë në pajtueshmërisë.

Neni 3

Fusha e Zbatimit

1. Kërkesat e lidhjes të përcaktuara në këtë Rregullore do të zbatohen në:
  - a) Objektet e kërkesës të reja që lidhen në transmetim;
  - b) Objektet e reja të shpërndarjes që lidhen në transmetim;
  - c) Sistemet e reja të shpërndarjes duke përfshirë sistemet e reja të mbyllura të shpërndarjes

d) Njësiti e reja të kërkesës të përdorura nga objekti i kërkesës ose sistem i mbyllur i shpërndarjes për të siguruar shërbimin e përgjigjes se kërkesës për operatorët respektiv dhe OST-të përkatëse.

Operatori respektiv i sistemit do të refuzojë të lejojë lidhjen e një objekti të ri kërkesë në transmetim, objekt shpërndarje të ri që lidhet në transmetim, ose një sistem të ri të shpërndarjes, i cili nuk përmbush kërkesat e përcaktuara në këtë rregullore dhe i cili nuk është i mbuluar nga një derogim i dhënë nga autoriteti rregullator, ose autoritet e tjera kur zbatohet në Palët Kontraktuese në përputhje me Neni n 50. Operatori i sistemit respektiv do t'ia komunikojnë një refuzimin e tillë, me anë të një deklaratë të arsyetuar me shkrim, pronarit të objektit kërkesës, DSO-se, ose CDSO-se dhe, nëse nuk specifikohet ndryshe nga autoriteti rregullator, autoritetit rregullator.

Bazuar në monitorimin e pajtueshmërisë në përputhje me Titullin III, OST respektive do të refuzojë shërbimin e përgjigjes se kërkesës që janë subjektë të Nenit 27 deri 30 për njësiti e reja të kërkesës që nuk përmbushin kërkesat e përcaktuara në këtë Rregullore.

2. Kjo Rregullore nuk do të zbatohet për:

a. Objektet e kërkesës dhe sistemet e shpërndarjes që lidhen në sistemin e transmetimit dhe sistemet e shpërndarjes, ose në pjese të sistemit të transmetimit ose sistemeve të shpërndarjes, në ishujt e Paleve Kontraktuese sistemet e të cilëve nuk operojnë sinkron me BE,GB, Nordik,Irlanden dhe Irlanden e Veriut ose zonën sinkrone Baltike²;

b. Paisjet magazinuese përveç moduleve gjenëruese pump-storage në përputhje me Nenin 5(2)

3. Në rastin e objekteve të kërkesës ose sistemeve të mbyllura të shpërndarjes me më shumë se një njësi kërkesë, keto njësi kërkesë se bashku do të konsiderohen si një njësi kërkesë nëse nuk mund të operohen në mënyrë të pavarur nga njëra tjetra ose në mënyrë të arsyeshme mund të konsiderohen në mënyrë të kombinuar.

Neni 4

Zbatimi në objektet ekzistuese të kërkesës që lidhen në transmetim,objektet ekzistuese të shpërndarjes që lidhen në transmetim, sistemet ekzistuese të shpërndarjes dhe njësiti ekzistuese të kërkesës që ofrojnë shërbimin e përgjigjes se kërkesës.

1. Objektet ekzistuese të kërkesës që lidhen në transmetim,objektet ekzistuese të shpërndarjes të lidhura në transmetim, sistemet ekzistuese të shpërndarjes dhe njësiti ekzistuese të kërkesës që janë ose mund të përdoren nga objekti i kërkesës ose sistemi i mbyllur i shpërndarjes për të siguruar shërbimin e përgjigjes se kërkesës për një operator respektiv ose OST respektive, nuk janë subjekt i kërkesave të kësaj Rregulloreje përveç ku:

a. Një objekt ekzistues kërkesë i lidhur në transmetim, një objekt ekzistues shpërndarje i lidhur në transmetim,sistem ekzistues shpërndarje, ose një njësi ekzistuese kërkesë brenda

---

² Neni 3 (2) pika (a) nuk aplikohet në zbatim të vendimit 2018/05/PHLG-EnC

një objekti kerkese në nivelin e tensionit mbi 1000V ose sistem i mbyllur shpërndarje i lidhur në nivelin e tensionit mbi 1000 V, janë modifikuar në mase të tilla që marrëveshja e saj e lidhjes duhet të rishikohet në mënyrë thelbësore në përputhje me procedurën e mëposhtme:

- i. Pronaret e objektit të kërkesës, DSO-të ose CDSO-të të cilat kanë ndërmend të ndërmarrin modernizimin e centralit ose zëvendësimin e paisjes që ndikon në aftësitë teknike të objektit të kërkesës që lidhet në transmetim, objektin e shpërndarjes që lidhet në transmetim, sistemin e shpërndarjes ose njësinë e kërkesës do të njoftojnë për planët e tyre paraprakisht operatorit të sistemit;
- ii. Nëse operatori respektiv i sistemit merr parasysh që shtrirja e modernizimit ose zëvendësimit të paisjes është në mase të tilla që kërkon një marrëveshje lidhje e re, operatori i sistemit do të njoftojë autoritetin rregullator ose kur aplikohet ,Palën Kontraktuese; dhe
- iii. Autoriteti respektiv rregullator ose, kur zbatohet Pala Kontraktuese do të vendosin nëse nëvoitet të rishikohet marrëveshja ekzistuese e lidhjes apo kërkohet marrëveshje e re lidhje dhe cilat kërkesa të kësaj Rregulloreje do të zbatohen;ose

b. Autoriteti rregullator ose, kur zbatohet, Pala Kontraktuese vendos të bëjë një objekt ekzistues kerkese që lidhet në transmetim, objekt ekzistues të shpërndarjes që lidhet në transmetim, sistem ekzistues shpërndarës, ose një njësi ekzistuese kerkese subjekt të të gjithë ose disa prej kërkesave të kësaj Rregulloreje, pas propozimit nga OST respektive në përputhje me paragrafët 3,4 dhe 5.

2. Për qëllime të kësaj Rregulloreje, një objekt kerkese që lidhet në transmetim, objekt shpërndarje që lidhet në transmetim, sistem shpërndarës, ose njësi kerkese që është , ose mund të jete, përdorur nga objekti i kërkesës ose sistemi i mbyllur i shpërndarjes për të siguruar shërbime të përgjigjes se kërkesës për operatorin respektiv të sistemit ose OST-në respektive, do të konsiderohen si ekzistuese nëse:

a. Është tashme i lidhur në rrjet në datë n e skadimit të afatit të transpozimit të kësaj Rregulloreje; ose

b. Pronari i objektit të kërkesës, DSO ose CDSO kanë përfunduar një kontratë detyruese finale për blerjen e paisjes kryesore të kërkesës ose njësisë se kërkesës dy vjet pas hyrjes në fuqi të Rregullores. Pronari i objektit të kërkesës, DSO, ose CDSO-të duhet të njoftojnë operatorin respektiv të sistemit dhe OST-në respektive për përmbylljen e kontratës brenda 30 muajve pas skadimit të afatit të transpozimit të Rregullores.

Njoftimi i paraqitur nga pronari i objektit të kërkesës ,DSO, ose CDSO për operatorin respektiv të sistemit dhe OST respektive do të tregojë se paku titullin e kontratës, datën e firmosjes se saj dhe datën e hyrjes në fuqi si dhe specifikimet e paisjes kryesore të kërkesës ose të njësisë se kërkesës që do të ndërtohet, bashkohet ose blihet.

Një Palë Kontraktuese mundet të sigurojë që në rrethana specifike autoriteti rregullator mund të vendosi nëse objekti i kërkesës i lidhur në transmetim , objekti i shpërndarjes i lidhur në transmetim , sistemi i shpërndarjes ose njësia e kërkesës është për tu konsideruar si ekzistuese apo e re.

3. Pas konsultimit publik në përputhje me Neni n 9 dhe me qëllimin e adresimit të ndryshimeve faktike potenciale të rrethanave, të tilla si zhvillimi i kërkesave të sistemit, duke përfshirë futjen e burimeve të rinovueshme të burimeve të energjisë, rrjetet smart, gjenerimin në shpërndarje ose përgjigjen e kërkesës, OST respektive mund ti propozojë autoritetit rregullator në fjalë, ose ku është e aplikueshme, Palës Kontraktuese të shtrijë zbatimin e kësaj Rregulloreje në objektet ekzistuese të kërkesës të lidhura në transmetim, objektet ekzistuese të shpërndarjes të lidhura në transmetim, sistemet ekzistuese të shpërndarjes, ose njësive ekzistuese të kërkesës të përdorura nga një objekt kërkesë ose sistemi të mbyllur të shpërndarjes për të ofruar shërbime të përgjigjes se kërkeses për një operator respektiv të sistemit ose OST respektive.

Për këtë qëllim do të kryhet një analizë e shëndoshe transparente e kostos në përputhje me Neni n 48 dhe 49. Analiza do të tregojë:

a. Kostot në lidhje me objektet ekzistuese të kërkesës që lidhen në transmetim, objektet ekzistuese të shpërndarjes që lidhen në transmetim, sistemet ekzistuese të shpërndarjes dhe njësitë ekzistuese të kërkesës, të pajtueshmërisë së kërkuar me këtë Rregullore;

b. Përfitimet socio-ekonomike që rrjedhin nga zbatimi i kërkesave të përcaktuara në këtë Rregullore; dhe

c. Potencialin e masave alternative për të arritur performancën e kërkuar.

4. Para kryerjes së analizës sasiore kosto-përfitim të përmendur në paragrafin 3, OST do të :

a. Beje krahasimin paraprak cilësor të kostove dhe përfitimeve;

b. Përftojë miratime nga autoriteti përkatës rregullator ose, ku aplikohet, Pala Kontraktuese.

5. Autoriteti rregullator respektiv ose, kur është e zbatueshme, Pala Kontraktuese do të vendosin për shtrirjen e zbatimit të kësaj Rregulloreje në objektet ekzistuese të kërkesës të lidhur në transmetim, objektet ekzistuese të shpërndarjes të lidhur në transmetim, sistemet ekzistuese të shpërndarjes, njësitë ekzistuese të kërkesës, brenda gjashtë muajve të marrjes së raportit dhe rekomandimeve të OST respektive në përputhje me paragrafin 4 të Neni t 48. Vendimi i autoritetit rregullator ose, kur zbatohet i Palës Kontraktuese do të publikohet.

6. OST respektive duhet të marrë parasysh pritjet legjitime të pronarëve të objektit të kërkesës, të DSO-ve dhe CDSO-ve si pjesë e vlerësimit të zbatimit të kësaj Rregulloreje në objektet ekzistuese të kërkesës të lidhur në transmetim, objektet ekzistuese të shpërndarjes të lidhur në transmetim- ose njësitë ekzistuese të kërkesës .

7. OST respektive mund të vlerësojë zbatimin e disa ose të gjitha dispozitave të kësaj Rregulloreje në objektet ekzistuese të kërkesës të lidhur në transmetim, objektet ekzistuese të shpërndarjes të lidhur në transmetim, sistemet ekzistuese të shpërndarjes, ose njësi ekzistuese të kërkesës, çdo tre vjet në përputhje me kërkesat dhe procesin e përcaktuar në paragrafët 3 deri 5.

Neni 5

Zbatimi në modulet gjenëruese pump-storage dhe vendet industriale

1. Kjo Rregullore nuk zbatohet për modulet gjenëruese pump-storage që kanë si mënyrën e operimit gjenerim ashtu dhe pompim.
2. Cdo modul pompimi brenda stacionit pump-storage që ka vetë mënyrën e operimit pompim do të jetë subjekt i kërkesave të kësaj Rregulloreje dhe do të trajtohet si objekt kërkesë.
3. Në rastin e siteve industriale me modul gjenëruese në to, operatori i sistemit i sitit industrial, pronari i objektit të kërkesës, pronari i objektit gjenërues dhe operatori respektiv i sistemit me të cilin sistemi i sitit industrial është lidhur, mund të dakordojnë, në koordinim me OST respektive, për kushtet për çkycje të ngarkesave kritike nga sistemi respektiv. Objektivi i marrëveshjes do të jetë të sigurohet proces i sigurtë i prodhimit të sitit industrial në rast të kushteve me shqetesime në sistemin respektiv.

Neni 6

Aspektet rregullatore

1. Kërkesat e aplikimit të përgjithshëm për tu përcaktuar nga operatori respektiv i sistemit ose OST-të nën këtë Rregullore do të jenë subjekt i aprovimit nga autoriteti i dizenuar nga Pala Kontraktuese dhe do të behen publike. Subjekti i dizenuar do të jetë autoriteti rregullator përveç nëse parashikohet ndryshe nga Pala Kontraktuese.
2. Kërkesat specifike për sitet që përcaktohen nga operatorët respektiv të sistemit ose OST-të sipas kësaj Rregulloreje, Palët Kontraktuese mund të kërkojnë miratim nga Enti i dizenuar për këtë.
3. Kur zbatojnë këtë Rregullore, Palët Kontraktuese, subjektet kompetentë dhe operatorët e sistemit duhet të :
  - a. zbatojnë parimin e proporcionalitetit dhe mos-diskriminimit;
  - b. sigurojnë transparencë;
  - c. zbatojnë parimin e optimizimit ndërmjet efikasitetit dhe kostos totale me të ulët për të gjitha palët e përfshira;
  - d. respektojnë përgjegjësinë e caktuar për OST respektive me qëllim ruajtjen e Sigurisë Operative të Sistemit, duke e përfshirë sic kërkohet në legjislacionin kombëtar;
  - e. konsultohen me DSO-të dhe marrin parasysh ndikimet potenciale në sistemin e tyre;
  - f. marrin parasysh standartet evropiane të dakorduara dhe specifikimet teknike;
4. Operatori i Sistemit respektiv ose OST duhet të paraqesin një propozim për kërkesat e zbatimit të përgjithshëm, ose metodologjinë e përdorur për të llogaritur ose përcaktuar ato, për miratim nga organi kompetent brenda dy vjetë ve nga skadimit të afatit të transpozimit të kësaj rregulloreje.

5. Ku kjo rregullore kërkon që operatori i sistemit respektiv, OST respektive, pronari i objektit të kërkesës, pronari i objektit gjenëruës, OSSH dhe / ose CDSO të kërkojnë marrëveshje, ata do të përpiqen ta bëjnë këtë brenda gjashtë muajve pas një propozim të parë të paraqitur nga njëra palë për palën tjetër. Nëse nuk është gjetur një marrëveshje brenda këtij harku kohor, secila palë mund të kërkojë nga autoriteti përkatës rregullator të nxjerrë një vendim brenda gjashtë muajsh.

6. Subjektet kompetentë duhet të marrin vendime mbi propozimet për kërkesat apo metodologjitë brenda gjashtë muajve pas marrjes së propozimeve të tilla.

7. Nëse operatori respektiv i sistemit ose OST-ja e konsideron të nevojshëm amendimin e kërkesave apo metodologjisë së parashikuar dhe të miratuar sipas paragrafit 1 dhe 2, për amendimin e propozuar zbatohen kërkesat e parashikuara në paragrafët 3 deri 8. Operatorët e sistemit dhe TSO-të që propozojnë një amendim, do të marrin parasysh pritjet legjitime, nëse ka, të pronarëve të objektit të kërkesës, DSO-ve, CDSOs, prodhuesvet të pajisjeve dhe aktorëve të tjerë në bazë të kërkesave ose metodologjive të përcaktuara apo të rëna dakord në fillim.

8. Çdo palë që ka ankesë kundër një operatori sistemi respektiv ose OST-je në lidhje me detyrimet që operatori i sistemit respektiv ose OST-së sipas kësaj rregulloreje, mund të ankimojnë në autoritetin rregullator i cili, duke vepruar si autoritet për zgjidhjen e mosmarrëveshjeve, merr vendim brenda dy muajve pas marrjes së ankesës. Kjo periudhë mund të zgjatet për dy muaj, ku kërkohet informacion shtesë nga autoriteti rregullator. Kjo periudhë e zgjatur mund të vazhdohet më tej me miratimin e ankuesit. Vendimi i autoriteti rregullator i do të ketë efekt detyrues, përveç dhe deri sa të rrezohet pas apelimit.

9. Ku kërkesat sipas kësaj Rregulloreje duhen vendosur nga operatori i sistemit respektiv që nuk është një TSO, Palët Kontraktuese mund të parashikojnë që në vend të kësaj OST-je të jenë përgjegjëse për vendosjen e kërkesave përkatëse.

Neni 7

OST-të Shumëfishe

1. Nëse në një Palë Kontraktuese ka me shume se një OST, kjo rregullore do të zbatohet në të gjitha OST-te.

2. Palët Kontraktuese munden nën regjimin e rregullatorit kombëtar, të sigurojnë që përgjegjësia e një OST-je për të përmbushur një ose disa ose të gjitha detyrimet nën këtë Rregullore është nënshkruar nga një ose me shume OST specifike.

Neni 8

Mbulimi i kostove

1. Shpenzimet që mbarten nga operatorët e sistemit që janë subjekt i tarifës së rregulluar të rrjetit dhe që rrjedhin nga detyrimet e përcaktuara në këtë rregullore do të vlerësohen nga autoritetet përkatëse rregullatore. Kostot e vlerësuara si të arsyeshme, efikase dhe proporcionale do të mbulohen përmes tarifave të rrjetit ose mekanizmave të tjerë të përshatshëm.

2. Nëse kërkohet nga autoritetet rregullatore përkatëse, operatorët e sistemit të përmendur në paragrafin 1, brenda tre muajve nga paraqitja e kërkesës, të sigurojnë informacionin e nevojshëm për të lehtësuar vlerësimin e shpenzimeve të bëra.

Neni 9 Konsultimi publik

1. Operatoret e sistemit respektiv dhe OST-të respektive do të kryejnë një konsultim me palët e interesit, përfshirë autoritetet kompetentë të secilit Palë Kontraktuese mbi :

a. Propozimet për shtrirjen e zbatueshmerise se kësaj Rregulloreje në objektet ekzistuese të kërkesës të lidhura në transmetim, objektet ekzistuese të shpërndarjes të lidhura në transmetim, sistemet ekzistuese të shpërndarjes dhe njësitë ekzistuese të kërkesës në përputhje me Neni n 4(3);

b. Raportin e përgatitir në përputhje me Neni n 48(3);

c. Analizën e kostos të ndermarre në përputhje me Neni n 53(2);

d. Kërkesat për njësitë e kërkesës të specifikuar në përputhje me Nenin 28 (2) (c), (e), (f), (k) dhe (l) dhe Neni 29 (2) (c) deri (e).Konsultimi do të zgjasë për se paku një muaj.

2. Operatorët përkatë s të sistemit ose TSO-të respektive duhet të marrin siç duhet parasysh pikëpamjet e palëve të interesuara që rezultojnë nga konsultimet, para paraqitjes se projekt-propozimit, raportit, analizes kosto-përfitim, apo kërkesave për njësitë e kërkesës, për miratim nga autoriteti rregullator, organi kompetent ose, nëse është e aplikueshme, Palë Kontraktuese. Në të gjitha rastet, do të jepet një justifikim i shëndoshë për përfshirjen ose jo të pikpamjeve të palëve të interesuara, dhe publikohet në kohën e duhur para, ose njëkohësisht me të , të publikimit të propozimit, raportit, analizes kosto-përfitim, apo kërkesat për njësitë e kërkeses të përcaktuara në përputhje me Neni n 28 dhe Neni n 29.

Neni 10 Përfshirja e grupeve të interesit

Bordi Rregullator i Komunitetit të Energjisë, në bashkëpunim të ngushtë me ENTSO për Energjinë, organizon përfshirjen e grupeve të të interesit në lidhje me kërkesat për lidhjen me rrjetin të objekteve të kërkesës qe lidhen në transmetim, objektet e shpërndarjes qe lidhen në transmetim, sistemet e shpërndarjes dhe njësive të kërkesës të përdorur nga një objekt kërkesë ose nga një rrjet i mbyllur shpërndarje për të ofruar shërbime të përgjigjes se kërkesës për operatorët respektiv të sistemit dhe OST-ve respektive, si dhe aspektë të tjera të zbatimit të kësaj Rregulloreje. Kjo do të përfshijë takime të rregullta me palët e interesuara për të identifikuar problemet dhe të për të propozuar përmirësime që lidhen kryesisht me kërkesat për lidhjen me rrjetin e transmetimit të objekteve të kërkesës, objektet shpërndarjes qe lidhen në transmetim, sistemet e shpërndarjes dhe njësive të kërkesës përdorura nga një objekt i kërkesës ose një sistem të mbyllur të shpërndarjes për të ofruar shërbime të përgjigjes se kërkesës për operatorët respektiv të sistemit dhe OST-të respektive.

Neni 11 Detyrimet e konfidencialitetit

1. Çdo informacion konfidencial i marrë, shkëmbyer ose i transmetuar në bazë të kësaj rregulloreje do të jetë subjekt i kushteve të sekretit profesional e përcaktuara në paragrafët 2, 3 dhe 4.

2. Detyrimi i sekretit profesional do të zbatohet për çdo person, autoritetet rregullatore, ose subjektet që i nënshtrohen dispozitave të kësaj rregulloreje.

3. informacioni konfidencial i përftuar nga personat, autoritetet rregullatore, ose subjektet përmendura në paragrafin 2 në rrjedhën e detyrave të tyre nuk mund të ipen për çdo person ose autoritet tjetër, prejastuar rastet e mbuluara nga ligji kombëtar, dispozitat e tjera të kësaj Rregulloreje ose ligje të tjera përkatëse të Unionit.

4. Prejastuar rastet e mbuluara nga ligji kombëtar ose i Unionit, autoritetet rregullatore, subjektet apo personat që marrin informacion konfidencial në pajtim me këtë Rregullore mund ta përdorin atë vetëm për qëllim të kryerjes së detyrave të tyre sipas kësaj Rregulloreje.

TITULLI II

LIDHJA E OBJEKTEVE TË SHPËRNDARJES QË LIDHEN NË TRANSMETIM DHE SISTEMET E SHPËRNDARJES

Kapitulli 1

KËRKESA TË PËRGJITHSHME

Neni 12

Kërkesa të përgjithshme për frekuencën

1. Objektet e kërkesës të lidhura në transmetim, objektet e shpërndarjes të lidhura në transmetim dhe sistemet e shpërndarjes do të jenë të afta të mbeten të lidhura me rrjetin dhe operojnë në Diapazone të frekuencës dhe periudhat e kohës të specifikuar në Anëksin 1.

2. Pronari i objektit të kërkesës të lidhur në transmetim ose DSO mund të dakordojnë me OST-në respektive për Diapazone me të gjere të frekuencës ose kohe minimale operimi me të gjata. Nëse Diapazone me të gjere frekuence ose kohe minimale operimi me të gjata janë të përshtatshme, pëlqimi i pronarit të objektit të kërkesës të lidhur në transmetim OSSH-së nuk do të refuzohet pa shkak.

Neni 13

Kërkesat e përgjithshme për tensionin

1. Objektet e kërkesës që lidhen në transmetim, objektet e shpërndarjes që lidhen në transmetim dhe sistemet e shpërndarjes të lidhura në transmetim duhet të jenë në gjendje të mbeten të lidhura me rrjetin dhe operojnë në Diapazonet e tensionit dhe kohën e specifikuar në Anëksin 2

2. Paisjet e sistemeve të shpërndarjes që lidhen në të njëjtin tension si tensioni në pikën e lidhjes me sistemin e transmetimit do të jenë në gjendje të mbeten të lidhura me rrjetin dhe operojnë në Diapazonet dhe periudhat e kohës të specifikuar në Anëksin II.

3. Diapazoni i tensionit në pikën e lidhjes do të shprehet me tensionin në pikën e lidhjes në lidhje me tensionin referencë 1(pu) për njësi tensioni. Për nivelin 400 kV të tensionit të rrjetit (ose si alternativë zakonisht të referuar si niveli 380 kV), vlera 1 pu është 400 kV, për nivelet e

tjera të tensionit të rrjetit referenca 1 pu e tensionit mund të ndryshojnë për çdo operator të sistemit në të njëjtë n zonë sinkrone.

4. Kur tensioni baze për vlerat e pu është nga 300kV deri 400kV(përfshire vlerën 400), OST respektive në Spanjë mund të kerkoje nga objektet e kërkesës të lidhura në transmetim,objektet e shpërndarjes të lidhura në transmetim dhe sistemet e shpërndarjes të lidhur në transmetim të mbeten të lidhura në diapazonin e tensionit ndërmjet 1.05pu -1.0875 pu për një kohe të pacaktuar.³

5. Ku tensioni baze për vlerat pu është 400kV, OST-të respektive në zonën sinkrone të Balltikut mund të kërkojnë nga objektet e kërkesës të lidhura në transmetim , objektet e shpërndarjes të lidhur të lidhura në transmetimit dhe sistemet e shpërndarjes të lidhur në transmetim të mbeten të lidhur me rrjetin 400 kV për Diapazonet e tensionit dhe periudha kohe qe zbatohen në zonën sinkrone të Evropës Kontinentale.⁴

6. Nëse kërkohet nga OST respektive, një objekt kerkese i lidhur në transmetim, një objekt shpërndarje i lidhur në transmetim, ose një sistem shpërndarje i lidhur në transmetim duhet të jetë në gjendje për ckycje automatike në tension specifik.Termtat dhe parametrat për ckycje automatike do të dakordohen ndërmjet OST-se respektive dhe pronarit të objektit të kërkesës të lidhur në transmetim ose me OSHE-.

7. Në lidhje me sistemet e shpërndarjes , të lidhur në transmetim me tension në piken e lidhjes poshtë 110 kV , OST respektive do të specifikojë diapazonin e tensionit në piken e lidhjes qe sistemet e shpërndarjes të lidhur në transmetim do të dizenjohen ti bere balle. DSO-të do të dizenjojnë aftë sitë e paisjeve të tyre , të lidhura në të njëjtin tension si tensioni në piken e lidhjes me sistemin e transmetimit, në përputhje me diapazonin e tensionit.

Neni 14

Kërkesat për lidhjen e shkurtër

1. Bazuar në shkallen e aftë sisë se përbalimit të lidhjes shkurtër të elementeve të rrjetit të saj të transmetimit, OST respektive duhet të specifikojë rrymën maksimale të lidhjes se shkurtër në piken e lidhjes ku objekti i kërkesës i lidhur në transmetim ose sistemi i shpërndarjes i lidhur në transmetim do të jetë në gjendje të përballoje.

2. OST respektive duhet të paraqese për pronarin e objektit kerkese të lidhur në transmetim ose operatorin e sistemit të shpërndarjes të lidhur në transmetim një vlerësim të rrymës se shkurtes maksimale dhe minimale qe pritët në piken e lidhjes si një ekujvalentë të rrjetit.

3. Pas një ngjarje të paplanifikuar, OST respektive do të informoje pronarin e objektit të kërkesës të lidhur në transmetim ose operatorët e sistemit të shpërndarjes të lidhur në transmetim qe janë prekur,sa me shpejt të jetë e mundur dhe jo me vonë se një jave pas ngjarjes se paplanifikuar , për ndryshimet mbi pragun e rrymes se lidhjes se shkurtër r maksimale qe prek objektin e kërkesës të lidhur në transmetim ose sistemin e shpërndarjes të lidhur në transmetim qe preket dhe qe duhet të jetë në gjendje të përballoje nga rrjeti i OST-se respektive në përputhje me paragrafin 1.

---

³ Neni 13, paragrafi (4) nuk aplikohet në zbatim të vendimit 2018/05/PHLG-EnC

⁴ Neni 13, paragrafi (5) nuk aplikohet në zbatim të vendimit 2018/05/PHLG-EnC

4. Pragu i përcaktuar në paragrafin 3 duhet ose të specifikohet nga pronari i objektit të kërkesës të lidhur në transmetim për objektin e tij, ose nga operatori i sistemit të shpërndarjes të lidhur në transmetim për rrjetin e tij.

5. Para një ngjarje të planifikuar, operatori respektiv duhet të informojë pronarin e objektit të kërkesës të lidhur në transmetim ose operatori e sistemit të shpërndarjes të lidhur në transmetim, sa më shpejt të jetë e mundur por jo më vonë se një javë para ngjarjes së planifikuar, për ndryshimet mbi pragu për rryme maksimale të lidhjes së shkurtër që objekti i kërkesës i lidhur në transmetim i prekur ose sistemi i shpërndarjes i lidhur në transmetim i prekur duhet të jenë në gjendje të përballojnë nga rrjeti i OST-se respektive, në përputhje me paragrafin 1.

6. Pragu i përcaktuar në paragrafin 5 ose duhet të specifikohet nga pronari i objektit të kërkesës të lidhur në transmetim për objektin e tij ose nga operatori i shpërndarjes së lidhur në transmetim për rrjetin e tij.

7. OST respektive duhet të kërkojë informacion nga një pronar objekti të kërkesës të lidhur në transmetim ose një operator i sistemit të shpërndarjes të lidhur në transmetim informacion në lidhje me kontributin në terma të rrymës së lidhjes së shkurtër nga objekti ose rrjeti. Minimalisht modulet ekuivalente të rrjetit duhet të paraqiten dhe demonstrohen për sekuenca 0, negative dhe pozitive.

8. Pas një ngjarje të paplanifikuar, pronari i objektit të kërkesës të lidhur në transmetim ose operator i sistemit të shpërndarjes të lidhur në transmetim duhet të informojë OST-në respektive, sa më shpejt të jetë e mundur dhe jo më vonë se një javë pas ngjarjes së paplanifikuar, për ndryshimet në kontributin e lidhjes së shkurtër mbi pragu e vendosur nga OST respektive.

9. Para një ngjarje të planifikuar, pronari i objektit të kërkesës të lidhur në transmetim ose operatori i sistemit të shpërndarjes të lidhur në transmetim do të informojnë OST-në respektive, sa më shpejt të jetë e mundur dhe jo më vonë se një javë pas ngjarjes së planifikuar, për ndryshimet në kontributin e lidhjes së shkurtër mbi pragu e përcaktuar nga OST respektive.

Neni 15

Kërkesat për fuqi reaktive

1. Objektet e kërkesës të lidhura në transmetim dhe sistemet e shpërndarjes të lidhura në transmetim duhet të jenë në gjendje të mbajnë operimin në gjendje të qëndrueshme në përputhje me kushtet e mëposhtme:

a. Për objektet e kërkesës të lidhura në transmetim, diapazoni aktual i fuqisë reaktive të specifikuar nga OST respektive për importim dhe eksportim të fuqisë reaktive nuk do të jetë më i gjere se 48% i kapacitetit maksimal të importit ose i kapacitetit maksimal të eksportit (0.9 e faktor fuqie për import ose eksport të fuqisë reaktive, përveç situatave kur demonstrohen përfitime si teknike dhe financiare të sistemit, për objektet e kërkesës të lidhura në transmetim nga pronari i objektit të kërkesës të lidhur në transmetim dhe e pranuar nga OST respektive;

b. Për sistemet e shpërndarjes të lidhur në transmetim, diapazoni aktual i fuqisë reaktive të specifikuar nga OST respektive për importim dhe eksportim të fuqisë reaktive nuk do të jetë më i gjere se:

- i. 48% (0.9 faktor fuqie) të kapacitetit maksimal të importit me të madh ose kapacitetit maksimal të eksportit gjatë importit të fuqisë reaktive (konsum); dhe
- ii. 48 % (dmth 0.9 faktor fuqie) të kapacitetit maksimal të importit me të madh ose kapacitetit të eksportit maksimal gjatë eksportit të energjisë reaktive (prodhimit);

përveç situatave kur arrihen përfitime teknike dhe financiare nga OST dhe operatori i sistemit të shpërndarjes të lidhur në trasmetim nëpërmjet analizës së përbashkët.

c. OST respektive dhe operatori i sistemit të shpërndarjes të lidhur në trasmetim duhet të dakordojnë mbi fushën e analizës, e cila duhet të adresojë zgjidhje të mundshme, dhe përcaktoje zgjidhje optimale për shkëmbime të fuqive reaktive të sistemeve të tyre, duke marrë në mënyrë adekuatë në konsideratë karakteristikat specifike të sistemit, struktura e ndryshueshme e shkëmbimit të energjisë, flukset dydrejtimshme dhe aftë sitë për fuqi reaktive në sistemin e shpërndarjes;

d. OST respektive mund të përcaktoje përdorimin e parametrin të ndryshëm nga faktori i fuqisë me qëllim që të vendosin diapazonin ekuivalent të aftë sisë për fuqi reaktive;

e. Vlerat e diapazonit të kërkesës për fuqi reaktive do të plotësohen në pikën e lidhjes;

f. Me anë të anashkalimit nga pika (e), kur një pike lidhje ndahet ndërmjet një moduli gjenerues dhe një objekti kërkesë, kërkesat ekuivalente duhet të përmbushen në pikën e përcaktuar në marrëveshjet respektive të ligjit nacional.

2. OST respektive mund të kërkojë që sistemet e shpërndarjes të lidhur në trasmetim të kenë aftë si në pikën e lidhjes për të mos eksportuar fuqi reaktive (në tension reference 1 pu) në një fluks të fuqisë aktive prej më pak se 25% të kapacitetit maksimal të importit. Ku është e zbatueshme, Palet Kontraktuese mund të kërkojnë nga OST respektive të justifikojë kërkesën e vet me anë të një analize të përbashkët me operatorin e sistemit të shpërndarjes të lidhur në trasmetim. Nëse kjo kërkesë nuk është e justifikuar në bazë të analizës së përbashkët, OST respektive dhe operatori i sistemit të shpërndarjes të lidhur në trasmetim do të bien dakord për kërkesat e nevojshme në bazë të rezultateve të analizës së përbashkët.

3. Pa rënë ndesh me pikën (b) të paragrafit 1, OST respektive mund të kërkojë sistemit të shpërndarjes të lidhur në trasmetim të kontrollojë në mënyrë aktive shkëmbimin e fuqisë reaktive në pikën e lidhjes për përfitime të të gjithë sistemit. OST respektive dhe operatori i sistemit të shpërndarjes të lidhur në trasmetim do të bien dakord për metodën për të kryer këtë kontroll, për të siguruar nivelin e justifikuar e sigurisë së furnizimit për të dy palët. Arsytimi duhet të përfshijë një plan në të cilin specifikohen hapat dhe afati kohor për përmbushjen e kërkesës.

4. Në përputhje me paragrafin 3, operatori i sistemit të shpërndarjes të lidhur në trasmetim mund të kërkojë OST respektive të marrë në konsideratë sistemin e shpërndarjes të lidhur në trasmetim për menaxhim të fuqisë reaktive.

Neni 16

Kërkesat për mbrojtjen

1. OST respektive duhet të specifikojë paisjet dhe parametrat e kërkuar për të mbrojtur rrjetin e transmetimit ose sistemin e shpërndarjes të lidhur në transmetim. OST respektive dhe pronari i objektit të kërkesës të lidhur në transmetim ose operatori i sistemit të shpërndarjes të lidhur në transmetim do të bien dakord mbi skemat e mbrojtjes dhe tarimet përkatëse për objektet e kërkesës të lidhur në transmetim ose sistemet e shpërndarjes të lidhura në transmetim.
2. Mbrojtja elektrike e objektit të kërkesës të lidhur në transmetim ose të sistemit të shpërndarjes të lidhur në transmetim duhet të ketë përparësi mbi kontrollin operacional ndërkohe që respektohet siguria operative, shëndeti dhe siguria e personelit dhe e publikut.
3. Paisjet e skemave të mbrojtjes mund të mbulojnë elementet e mëposhtë m:
  - a. lidhjen e shkurtër të jashtme dhe të brendshme;
  - b. mbi/nën-tensioni në pikën e lidhjes me sistemin e transmetimit;
  - c. mbi/nën-frekuenca;
  - d. mbrojtja e qarkut të kërkesës
  - e. mbrojtja e njësisë së transformatorit;
  - f. skemat rezerve kundër keqfunksionimit të mbrojtjes dhe refuzimit të celesave
4. OST respektive dhe pronari i objektit të kërkesës e lidhur në transmetim ose operatori i sistemit të shpërndarjes i lidhur në transmetim do të dakordojnë mbi çdo ndryshim në skemat përkatëse të mbrojtjes për objektin e kërkesës të lidhur në transmetim ose sistemin e shpërndarjes të lidhur në transmetim, dhe çdo ndryshim në marrëveshjet për skemat e mbrojtjes së objekteve të kërkesës të lidhur në transmetim ose sistemet e shpërndarjes të lidhur në transmetim.

Neni 17

Kërkesat për kontrollin

1. OST respektive dhe pronari i objektit të kërkesës së lidhur në transmetim ose operatori i sistemit të shpërndarjes i lidhur në transmetim do të dakordojnë mbi skemat dhe parametrat e paisjeve të ndryshme të kontrollit të objektit të kërkesës të lidhur në transmetim ose sistemit respektiv të shpërndarjes të lidhur në transmetim për sigurinë e sistemit .
2. Marrëveshja do të mbulojë se paku elementet e mëposhtë m:
  - a. operimin e izoluar të rrjetit;
  - b. shuarjen e lëkundjeve;
  - c. shqetësimet në sistemin e transmetimit;
  - d. çkyçje automatike në furnizim emergjence dhe rivendosje në topologjinë normale;

- e. rikycjen automatike të celesit (në difektet 1 fazore)
3. OST respektive dhe pronari i objektit të kërkesës i lidhur në transmetim ose operatori i sistemit të shpërndarjes i lidhur në transmetim do të bien dakord për çdo ndryshim në skemat dhe tarimet e paisjeve të ndryshme të kontrollit të objektit të kërkesës të lidhur në transmetim ose të sistemit të shpërndarjes të lidhur në transmetim për sigurinë operative.
4. Në lidhje me renditjen e prioritetit të mbrojtjes dhe kontrollit, pronari i objektit të kërkesës të lidhur në transmetim ose operatori i sistemit të shpërndarjes i lidhur në transmetim do të përcaktojë paisjet e mbrojtjes dhe kontrollit të objekteve të kërkesës të lidhura në transmetim ose të sistemit të shpërndarjes të lidhur në transmetim respektivisht , në përputhje me renditjen e prioritetit , të organizuar në rend zbritë sipas rëndësisë :
- a. mbrojtja e rrjetit të transmetimit;
  - b. mbrojtja e objektit të kërkesës ose sistemit të shpërndarjes të lidhura në transmetim;
  - c. kontroll i frekuencës (rregullim i fuqisë aktive);
  - d. kufizimet e fuqisë

Neni 18

Shkëmbimi i Informacionit

1. Objektet e kërkesës të lidhura në transmetim do të përshtaten në përputhje me standartet e specifikuar nga OST respektive me qëllim që të shkëmbejnë informacion ndërmjet OST respektive dhe objektit të kërkesës të lidhur në transmetim në afatet e kohës të specifikuar. OST respektive do të bëjnë të disponueshme publikisht standartet.
2. Sistemet e shpërndarjes të lidhur në transmetim do të përshtaten në përputhje me standartet e specifikuar nga OST respektive me qëllim që të shkëmbejnë informacion ndërmjet OST-se respektive dhe sistemit të shpërndarjes të lidhur në transmetim në afatet kohore të specifikuar. OST respektive do të bëjnë të disponueshme publikisht standartet.
3. OST do të specifikojë standartet e shkëmbimit të informacionit. OST respektive duhet të bëjnë publike listën e saj të të dhënave të kërkuara.

Neni 19

Çkycja e kërkesës dhe rilidhja e kërkesës

1. Të gjitha objektet e kërkesës të lidhura në transmetim dhe sistemet e shpërndarjes të lidhur në transmetim do të përmbushin kërkesat e mëposhtme në lidhje me aftësinë funksionale për çkycjen e kërkesës në frekuencë të ulët.
- a. Cdo operator i sistemit të shpërndarjes i lidhur në transmetim dhe, kur specifikohet nga OST, pronar objekti kërkesë të lidhur në transmetim, do të sigurojë aftësinë që të bëjë të disponueshme çkycjen automatike nga "nënfrekuenca" në një raport të caktuar të kërkesës së tyre. OST respektive mund të specifikojë çkycjen në baze të nxitjes së kombinimit të nënfrekuencës dhe shkallës së ndryshimit me hap të frekuencës;
  - b. Aftësitë funksionale për çkycje të kërkesës nga nënfrekuenca do të lejojnë çkycje të kërkesës në shkallët e diapazonit të frekuencave operationale.

c. Aftësitë funksionale për çkycje të kërkesës nga nënfrekuenca do të lejojnë për tu opeuar hyrja e Rrymes Alternative ("AC") nominale që do të specifikohet nga operatori respektiv i sistemit dhe do të plotesoje kërkesat e mëposhtme:

- i. Diapazoni i frekuencës :se paku ndërmjet 47-50 Hz, i rregullueshem me hapa 0.05 Hz;
- ii. Koha e operimit; jo më shume se 150 ms pas ngacmimit të tarimit të frekuencës dhe jo më shumë se 450 ms pas nxitjes së pikës së caktuar të frekuencës në Gjeorgji;
- iii. Bllokimi i tensionit: bllokimi i aftë sive funksionale do të jetë i mundur kur tensioni është brenda rangut 30-90% të Tensionit referent 1 pu dhe jo me shume se 450 ms pas veprimit te pikes se punes se frekuences ne Gjeorgji;
- iv. Siguroje drejtimin e flukseve të fuqisë aktive në pikën e çkyçjes;

d. Paisja e tensionit AC e përdorur për sigurimin e aftë sive funksionale për çkycje automatike, do të sigurohet nga rrjeti në pikat e matjes se sinjalit të frekuencës, sic përdoret në sigurimin e aftë sive funksionale në përputhje me paragrafët 1(c), pra tensioni i paisjes se aftë sive funksionale të çkyçjes se kerkeses nga nënfrekuenca është e njëjtë me të rrjetit.

2. Në lidhje me aftë sitë funksionale të çkyçjes kërkesës nga nëntensioni, do të zbatohen kërkesat e mëposhtme:

a. OST respektive mund të specifikojë në koordinim me operatorët e sistemit të lidhur në transmetim, aftë sitë funksionale për çkycje automatike të kërkesës nga nëntensioni për objektet e shpërndarjes të lidhura në transmetim;

b. OST respektive mund të specifikojë në koordinim me pronarët e objektit të kërkesës të lidhur në transmetim, aftë sitë funksionale për çkycje automatike të kërkesës nga nëntensioni për objektet e kërkesës të lidhur në transmetim;

c. Bazuar në vlerësimin e OST-se në lidhje me sigurinë e sistemit, zbatimi i bllokimit të rregullatorit të degëzimeve në ngarkese dhe çkycja e kërkesës nga nëntensioni do të jenë të detyruara për operatorët e sistemit të shpërndarjes të lidhur në transmetim;

d. Nëse OST përkatë se vendos të zbatojë aftë sinë funksionale të çkyçjes kërkesës nga nëntensioni, paisja për bllokimin e degëzimeve të rregullatorit në ngarkese dhe paisja për çkyçjen automatike të kërkesës do të instalohen në koordinim me OST respektive;

e. Metoda për çkyçjen e kërkesës nga nëntensioni do të aplikohet ose nga dhoma e kontrollit ose relete;

f. Aftë sitë funksionale të çkyçjes se kërkesës nga nëntensioni do të kenë karakteristikat e mëposhtme:

- i. Aftë sia funksionale për çkycje të kërkesës nga nëntensioni do të monitorojë matjet e tensionit në të tre fazat;

- ii. Bllokimi i operimit të releve do të bazohet në drejtim të flukseve të fuqisë aktive ose reactive
3. Në lidhje me bllokimin degëzimeve të rregullatorit në ngarkese, do të zbatohen kërkesat e mëposhtme:
- a. Nëse kërkohet nga OST respektive, transformatori në objektin e shpërndarjes të lidhur në transmetim do të jetë në gjendje për çkycje automatike ose manuale të bllokuesit në ngarkese të degëzimeve.
  - b. OST respektive do të specifikojë aftë sinë funksionale të bllokuesit të degëzimeve në ngarkese të rregullatorit.
4. Të gjitha objektet e kërkesës të lidhura në transmetim dhe sistemet e shpërndarjes të lidhura në transmetim do të përmbushin kërkesat e mëposhtme në lidhje me çkycjen ose rilidhjen automatike të objekteve të kërkesës të lidhura në transmetim ose sistemeve të shpërndarjes të lidhura në transmetim:
- a. Në lidhje me aftë sinë për rilidhje pas çkycjes, OST respektive duhet të specifikojë kushtet nën të cilat objekti i kërkesës të lidhur në transmetim ose sistemi i shpërndarjes e lidhur në transmetim është i caktuar të rilidhet me sistemin e transmetimit. Instalimet e sistemeve për rilidhje automatike duhet të jenë subjekt i paraautorizimit nga OST respektive;
  - b. Në lidhje me rilidhjen e objektit të kërkesës të lidhur në transmetim ose sistem të shpërndarjes të lidhur në transmetim, objektit të kërkesës të lidhur në transmetim ose sistem të shpërndarjes të lidhur në transmetim duhet të jetë i aftë për sinkronizim të frekuencave brenda diapazonit të vendosur në Neni 12. OST respektive dhe pronari i objektit të kërkesës të lidhur në transmetim ose operatori i sistemit të shpërndarjes të lidhur në transmetim do të bien dakord për tarimet e paisjeve sinkronizuese para lidhjes së objektit të kërkesës të lidhur në transmetim ose sistemit të shpërndarjes të lidhur në transmetim, duke përfshirë tensionin, frekuencën, diapazonin e këndit të fazës dhe devijimin e tensionit ose frekuencës;
  - c. Një objekt kërkesë i lidhur në transmetim ose një objekt i shpërndarjes i lidhur në transmetim do të jetë në gjendje të çkycjet në distance nga sistemi i transmetimit kur kërkohet nga OST. Nëse kërkohet, paisje të çkycjes automatike për rikonfigurim të sistemit në përgatitje për ngarkesën bllok do të specifikohet nga OST respektive. OST respektive do të specifikojë kohën e kërkuar për çkycje në distance.

Neni 20

Cilësia e energjisë

Pronaret e objekteve të kërkesës të lidhura në transmetim dhe operatorët e sistemit të shpërndarjes të lidhur në transmetim do të sigurohen që lidhjet e tyre me rrjetin nuk do të ndikojnë në nivelin e crregullimeve ose lekundjeve të tensionit të furnizimit në pikën e lidhjes. Niveli i crregullimit nuk do të kalojë atë të lejuar për ata, nga OST respektive. OST-të duhet të koordinojnë kërkesat e tyre për cilësinë e energjisë me kërkesat për OST-të fqinjë.

Neni 21 Modelet e simulimit

1. Objektet e kërkesës të lidhura në transmetim dhe sistemet e shpërndarjes të lidhura në transmetim do të përmbushin kërkesat e përcaktuara në paragrafët 3 dhe 4 në lidhje me modelet e simulimit ose informacionin ekuivalent.
2. Cdo OST mund të kërkojë modele simulimi ose informacion ekuivalent duke treguar sjelljen e objektit të kërkesës të lidhur në transmetim, ose sistemin e shpërndarjes të lidhur në transmetim, në të dyja gjendjet dinamike dhe statike.
3. Cdo OST do të specifikojë përmbajtjen dhe formatin e këtyre modeleve të simulimit ose informacionit ekuivalent. Përmbajtja dhe formati do të përfshijnë:
  - a. gjendjen statike dhe dinamike , përfshirë komponenten 50 Hz;
  - b. simulimet kalimtare elektromagnetike në pikën e lidhjes;
  - c. strukturën dhe bllok-diagramat.
4. Për qëllime të simulimeve dinamike, modelet e simulimit ose informacionët ekuivalentë të përmendura në paragrafët 3(a) do të përmbajnë nën-modelet ose informacionin ekuivalent të mëposhtë m:
  - a. Kontrolli i fuqisë;
  - b. Kontrolli i tensionit
  - c. Objekti e kërkesës i lidhur në transmetim dhe modelet e mbrojtjes së sistemit të shpërndarjes të lidhur në transmetim;
  - d. Tipet e ndryshme të kërkesës dmth karakteristikat elektroteknike të kërkesës; dhe
  - e. Modelet e konvertimit
5. Çdo operator sistemi ose OST respektive duhet të specifikojnë kërkesat e performancës së regjistrimit të objekteve të kërkesës të lidhura në transmetim ose të objekteve të shpërndarjes të lidhura në transmetim, ose të dyja me qëllim që të krahasohet përgjigja e modelit me këto regjistrime .

Kapitulli 2 PROCEDURA E NJOFTIMIT OPERATIV

Neni 22 Dispozita të përgjithshme

1. Procedura e njoftimit operacional për lidhjen e cdo objekti kerkese qe lidhet në transmetim, cdo objekti të ri të shpërndarjes qe lidhet në transmetim dhe cdo sistem të ri shpërndarje qe lidhet në transmetim, do të përbehet nga:
  - a. njoftimi i energjizimit operacional(EON);

b. njoftimi operacionale i përkohshëm(ION);

c. njoftimi operacionale final(FON)

2. Cdo pronar i objektit kërkesës të lidhur në transmetim ose operator i sistemit të shpërndarjes të lidhur në transmetim mbi të cilin zbatohen një ose me shume kërkesa të Titullit II duhet ti demostroje OST-se respektive qe ka përbushur kërkesat e caktuara në Titullin II të Rregullores nga kompletimi me sukses i procedurës se njoftimit operacionel për lidhjen e cdo objekti kerkese të lidhur në transmetim, objekti të shpërndarjes të lidhur në transmetim dhe cdo sistemi shpërndarje të lidhur në transmetim , të përshkruar në Neni n 23 deri 26.

3. OST respektive do të specifikojë dhe beje publike detajet e mëtejshme në lidhje me procedurën e njoftimit operacionel.

Neni 23

Njoftimi i energjizimit operacionel

1. Një EON do ti japë të drejtë pronarit të objektit të kërkesës qe lidhet në transmetim ose operatorit të sistemit të shpërndarjes qe lidhet në transmetim të energjizojë rrjetin e tij të brendshem dhe paisjet ndihmese duke përdorur lidhjet me rrjetin qe është specifikuar për piken e lidhjes.

2. Një EON do të lëshohet nga OST respektive, në baze të plotë simit të përgatitjeve përfshire marrëveshjen mbi tarimet e mbrojtjes dhe kontrollit të rëndësishme për piken e lidhjes ndërmjet OST respektive dhe pronarit të objektit të kërkesës qe lidhet në transmetim ose operatorit të sistemit të shpërndarjes të lidhur në transmetim.

Neni 24

Njoftimi operacionel i përkohshëm

1. Një EON i jep të drejtë pronarit të objektit të kërkesës qe lidhet në transmetim ose operatorit të sistemit të shpërndarjes qe lidhet në transmetim të operojë objektin e kërkesës qe lidhet në transmetim, objektin e shpërndarjes qe lidhet në transmetim ose sistemin e shpërndarjes të lidhur në transmetim duke përdorur lidhjet me rrjetin për një kohe të kufizuar.

2. Një ION do të lëshohet nga një OST, në baze të procesit të plotë simit shqyrtimit të të dhenave dhe sic kërkohet nga ky Nën.

3. Në lidhje me shqyrtimin e të dhenave dhe studimit , OST respektive do të ketë të drejtë të kerkoje qe pronari i objektit të kërkesës të lidhur në transmetim ose operatori i sistemit të shpërndarjes të lidhur në transmetim të paraqesë:

a. Deklaratë të detajuar të pajtueshmërisë;

b. Të dhena teknike të detajuara të objektit të kërkesës qe lidhet në transmetim, objektit të shpërndarjes qe lidhet në transmetim ose sistemit respektiv të shpërndarjes qe lidhet në transmetim për lidhjen me rrjetin sic specifikohet nga OST respektive;

c. Certifikata të paisjeve të lëshuara nga certifikues i autorizuar në respekt të objekteve të kërkesës të lidhura në transmetim, objekteve të shpërndarjes të lidhura në transmetim dhe sistemet e shpërndarjes të lidhura në transmetim kur mbi keto janë mbështetur pjese të provave të pajtueshmërisë;

d. Modelet e simulimit, sic specifikohet në Neni n 21 dhe kërkohet nga OST;

e. Studime që demonstrojnë performancën e pritur në gjendje dinamike dhe statike sic kërkohet në Neni n 43,46 dhe 47;

f. Detajet të metodës praktike të ndjekur për plotë simin e testeve të pajtueshmërisë në përputhje me Kapitullin 2 të Titullit IV.

4. Koha maksimale gjatë të cilës pronari i objektit të kërkesës të lidhur në transmetim ose operatorit të sistemit të shpërndarjes të lidhur në transmetim mund të mbajë statusin ION do të jetë 24 muaj. OST respektive ka të drejtë të përcaktojë një periudhë me të shkurtë r ION të vlefshmërisë. Një zgjatje e ION do të jepet vetë nëse pronari i objektit kërkesës të lidhur në transmetim ose operatorit të sistemit të shpërndarjes të lidhur në transmetim ka bërë përparim të konsiderueshëm drejt pajtueshmërisë së plotë . Çështjet e pazgjidhura duhet të identifikohen qartë në kohën e kërimit të zgjatjes së kohës ION.

5. Zgjatja e periudhës gjatë së cilës pronari i objektit të kërkesës të lidhur në transmetim ose operatorit të sistemit të shpërndarjes të lidhur në transmetim mund të mbajë statusin e ION, përtej periudhës së përcaktuar në paragrafin 4, mund të jepet në qoftë se kërkesa për përjashtim është bërë për OST përkatë se para skadimit të kësaj periudhe, në përputhje me procedurën e derogimit të përcaktuar në Neni n 50.

Neni 25

Njoftimi operacional final

1. Një FON i jep të drejtë pronarit të objektit të kërkesës të lidhur në transmetim ose operatorit të sistemit të shpërndarjes të lidhur në transmetim të operojë objektin e kërkesës të lidhur në transmetim, objektin e shpërndarjes të lidhur në transmetim ose sistemin e shpërndarjes të lidhur në transmetim duke përdorur lidhjen me rrjetin.

2. Një FON do të leshohet nga OST respektive, pas heqjes paraprakisht të të gjitha papajtueshmërive të identifikuara për qëllime të statusit ION dhe në baze të plotë simit me të dhena të procesit të rishikimit të studimit sic kërkohet nga ky Nën.

3. Për qëllime të të dhenave dhe rishikimit të studimit, pronari i objektit të kërkesës të lidhur në transmetim ose operatorit të sistemit të shpërndarjes të lidhur në transmetim duhet e paraqesin për OST respektive si me poshtë :

a. Deklaratë të detajuar të pajtueshmërisë; dhe

b. përditesim të të dhenave teknike të zbatueshme, modeleve të simulimit dhe studimeve si referohet në pikat (b),(d) dhe (e) të Neni n 24(3), përfshire përdorimin e vlerave të matjeve aktuale gjatë testimit.

4. Nëse është i dentifikuar papajtueshmëri në lidhje me lëshimin e FON, mund të jepet një derogim me anë të kërkesës të bere për OST respektive, në përputhje me procedurën e derogimeve të përshkruar në Kapitullin 2 të Titullit V. Një FON do të leshohet nga OST

përkatë se nëse objekti i kërkesës të lidhur i transmetim, objekti i shpërndarjes se lidhur në transmetim, ose sistemi i shpërndarjes i lidhur në transmetim përmbush dispozitat e derogimit.

Kur një kërkesë për derogim refuzohet, OST respektive do të ketë të drejtë të refuzojë lejin e operimit të objektit të kërkesës të lidhur në transmetim, objektit të shpërndarjes të lidhur në transmetim, ose sistemin e shpërndarjes të lidhur në transmetim deri sa pronari i objektit të kërkesës të lidhur në transmetim ose operatori i sistemit të shpërndarjes të lidhur në transmetim dhe OST respektive të zgjidhin papajtueshmërinë dhe OST përkatë se e konsideron që objekti i kërkesës i lidhur në transmetim, objekti i shpërndarjes i lidhur në transmetim, ose sistemi i shpërndarjes i lidhur në transmetim është në pajtueshmëri me këtë Rregullore.

Nëse OST respektive dhe pronari i objektit të kërkesës të lidhur në transmetim ose operatori i sistemit të shpërndarjes të lidhur në transmetim nuk zgjidhin papajtueshmëritë brenda kornizës kohore të arsyeshme, por në çdo rast jo më vonë se gjashtë muaj pas njoftimit të refuzimit të kërkesës për derogim, çdo palë mund ta referojë çështjen për vendim në autoritetin rregullator .

Neni 26

Njoftimi operacional i kufizuar

1. Pronari i objektit të kërkesës të lidhur në transmetim të cilit i është dhënë një FON, duhet të informojë OST respektive jo më vonë se 24 ore pas incidentit të ndodhur, në rrethanat e mëposhtme:

a. Objekti përkohësisht është subjekt ose i një ndryshimi potencial ose humbjes së aftësisë që prek performancën; ose

b. dështimi i paisjes që con në papajtueshmëri me disa nga kërkesat respektive. Përiudha me e gjatë kohe për të informuar OST respektive mund të dakordohet me pronarin e objektit të kërkesës të lidhur në transmetim ose operatorin e sistemit të shpërndarjes të lidhur në transmetim në varësi të natyrës së ndryshimeve.

2. Pronari i objektit të kërkesës ose operatori i sistemit të shpërndarjes të lidhur në transmetim duhet të implementojnë për OST respektive një njoftim të kufizimit operativ (LON), nëse pronari i objektit të kërkesës të lidhur në transmetim ose operatori i sistemit të shpërndarjes të lidhur në transmetim pret që rrethanat e përshkruara në paragrafin 1 të vazhdojnë për më shumë se tre muaj.

3. Një LON do të lëshohet nga OST respektive dhe do të përmbajë informacionin i cili do të jetë i identifikueshëm qartë si më poshtë :

a. çështjet e pazgjidhura që justifikojnë dhënien e LON;

b. përgjegjësitë dhe afatet për zgjidhjen e pritshme; dhe

c. kohën maksimale të vlefshmërisë e cila nuk do të kalojë 12 muaj. Përiudha fillestare e dhënë mund të jetë më e shkurtër me mundësi vazhdimi, nëse janë paraqitur prova të kënaqshme për OST respektive duke demonstruar se është bërë progres i konsiderueshëm në drejtim të arritjes së pajtueshmërisë së plotë .

4. FON do të pezullohet gjatë periudhës së vlefshmërisë së LON në lidhje me artikujve për të cilat është lëshuar LON
5. Zgjatje e mëtejshme e periudhës së vlefshmërisë së LON mund të jepet sipas kërkesës për derogim të bërë nga OST respektive para skadimit të kësaj periudhe, në përputhje me procedurën e derogimit të përshkruar në Kapitullin 2 të Titullit V.
6. OST respektive ka të drejtë të refuzojë lejimin e funksionimit të objektit të kërkesës të lidhur në transmetimit, të objektit të shpërndarjes të lidhur në transmetimit , apo sistemin e shpërndarjes të lidhur në transmetim sapo LON nuk është më i vlefshëm . Në rastë të tilla, FON bëhet automatikisht i pavlefshëm .
7. Nëse OST respektive nuk i jep një zgjatje të periudhës së vlefshmërisë së LON në përputhje me paragrafin 5 ose në qoftë se ajo refuzon të lejojë funksionimin e objektit të kërkesës të lidhur në transmetim, të objektit të shpërndarjes të lidhur në transmetim,ose sistemi të shpërndarjes të lidhur në transmetim sapo ION nuk është më i vlefshëm në përputhje me paragrafin 6, pronari i objektit të kërkesës të lidhur në transmetim ose operatori i sistemit të shpërndarjes të lidhur në transmetim mund t'ia referojë çështjen për vendim autoritetit rregullator brenda gjashtë muajve pas njoftimit të vendimit të OST përkatë se .

TITULLI III

LIDHJA E NJËSIVE TË KËRKESËS TË PËRDORURA NGA OBJEKTI I KËRKESËS OSE SISTEM I MBYLLUR SHPËRNDARJE PËR TË SIGURUAR SHËRBIME TË PËRGJIGJES SE KËRKESËS PËR OPERATORET E SISTEMIT

KAPITULLI 1

KERKESA TË PËRGJITHSHME

Neni 27

Dispozita të përgjithshme

1. Shërbimet e përgjigjes se kërkesës të siguruar për operatorët do të dallohen në baze të kategorive të mëposhtme:
  - a. të kontrolluara në distance:
    - i. përgjigja e kërkesës kundrejt kontrollit të fuqisë aktive;
    - ii. përgjigja e kërkesës kundrejt kontrollit të fuqisë reaktive;
    - iii. përgjigja e kërkesës për menaxhimin e kufizimeve në transmetim
  - b. të kontrolluara në menyre të pavarur:
    - i. përgjigja e kërkesës për kontrollin e frekuencës
    - ii. përgjigja e kërkesës për kontroll shumë të shpejtë të fuqisë aktive

2. Objektet e kërkesës dhe sistemet e mbyllura të shpërndarjes mund të sigurojnë shërbime të përgjigjes se kërkesës për operatorët respektiv të sistemit dhe OST-të përkatëse. Kjo rregullore nuk zbatohet në shërbimet e kërkesës të siguruara për subjektet të ndryshme nga operatori i sistemit ose OST-të respektive.

3. Kategoritë e përmendura në paragrafin 1 nuk janë ekskluzive dhe kjo rregullore nuk i pengon kategoritë e tjera për tu zhvilluar. Kjo Rregullore nuk zbatohet në shërbimet e përgjigjes se kërkesës për subjektet të ndryshme nga operatorët përkatës të sistemit apo OST-të respektive.

Neni 28

Dispozita të veçanta për njësitë e kërkesës me përgjigje të kërkesës për kontroll të fuqisë reaktive, kontroll të fuqisë reaktive dhe menaxhimin e kufizimeve në transmetim

1. Objektet e kërkesës dhe sistemet e mbyllura të shpërndarjes mund të ofrojnë përgjigje të kërkesës për kontroll të fuqisë aktive, përgjigje të kërkesës për kontroll të fuqisë reaktive, ose përgjigje të kërkesës për menaxhimin e kufizimeve të transmetimit për operatorët e sistemit respektiv dhe OST-të respektive.

2. Njësitë e kërkesës me përgjigje të kërkesës kundrejt kontrollit të fuqisë aktive, me përgjigje të kërkesës kundrejt kontrollit të fuqisë reaktive, ose përgjigjen e kërkesës kundrejt menaxhimit të kufizimeve në transmetim do të përmbushin kërkesat e mëposhtme, ose individualisht ose kur ajo nuk është pjesë e objektit të kërkesës të lidhur në transmetim, kolektivisht, si pjesë e agregimit të kërkesës nëpërmjet një pale të tretë:

a. Të jetë në gjendje të operojë gjatë Diapazoneve të frekuencës të specifikuar në Neni n 12(1) dhe diapazonin e zgjeruar të specifikuar në Neni n 12(2);

b. Të jetë në gjendje të operojë gjatë Diapazoneve të tensionit të specifikuar në Neni n 13 nëse janë të lidhur në nivelin e tensionit mbi 110kV;

c. Të jetë në gjendje të operojë gjatë diapazonit normal të operimit të sistemit në pikën e lidhjes, të specifikuar nga operatori i sistemit përkatës, nëse lidhet në nivelin e tensionit nën 110kV. Ky diapazon duhet të marrë parasysh standartet ekzistuese dhe duhet, para aprovimit në përputhje me Neni n 6, të jetë subjekti i konsultimit me grupet e interesit në përputhje me Neni n 9(1);

d. Të jetë në gjendje të kontrollojë konsumin e energjisë nga rrjeti në nivelin e barabartë me atë të kontraktuarin, direkt ose indirekt nëpërmjet një pale të tretë, nga operatori i sistemit ose OST respektive;

e. Të paiset për të marrë udhëzime, direkt ose indirekt nëpërmjet palës së tretë, nga operatori i sistemit respektiv ose OST respektive për të modifikuar kërkesën e tyre dhe transferojë informacionin e nevojshëm. Sistemi i operatorit respektiv do të bejë të disponueshme publikisht specifikimet teknike të miratuara për të mundësuar këtë transferim të informacionit. Për njësitë e kërkesës të lidhura në tension nën 110 kV, keto specifikime duhet para aprovimit në përputhje me Neni n 6, të jenë subjekt i konsultimeve me palët e interesuara, në përputhje me Neni n 9 (1);

f. Të jenë në gjendje të rregullojnë konsumin e energjisë brenda kohës se specifikuar nga operatori i sistemit përkatë s ose OST respektive. Për njësitë e kërkesës të lidhura në përputhje me Neni n 6, të jenë subjekt i konsultimeve me grupet e interesit në përputhje me Neni n 9(1);

g. Të jenë në gjendje për ekzekutimin e plotë të një udhëzimi të lëshuar nga operatori i sistemit respektiv ose OST respektive për të modifikuar konsumin e energjisë në kufinj të sigurisë së mbrojtjes elektrike, përveç rasteve kur është në fuqi një metode e dakorduar me operatorin e sistemit respektiv ose OST respektive për zëvendësimin e kontributit të tyre (përfshire kontributin e objekteve të kërkesës të agreguar nëpërmjet një pale të trete);

h. Pasi është bërë një modifikim i konsumit të energjisë dhe për kohëzgjatjen e modifikimit të kërkuar, modifikojmë vetë m kërkesën e përdorur për të siguruar shërbimin nëse kërkohet nga operatori i sistemit respektiv ose OST përkatë se në kufinj të sigurisë së mbrojtjes elektrike, përveç nëse ka marrëveshje kontraktuale për metodën me operatorin e sistemit ose OST-në respektive për zëvendësimin e kontributit të tyre (përfshire kontributin e objekteve të kërkesës të agreguara nëpërmjet një pale të trete) .Udhëzimet për modifikimin e konsumit të energjisë mund të kenë efekt të menjëhershëm ose të vonuar;

i. Njofton operatorin e sistemit respektiv ose OST respektive për modifikimin e kapacitetit të përgjigjes së kërkesës;

j. Kur operatori i sistemit respektiv ose OST respektive, direkt ose indirekt nëpërmjet një pale të trete, komandon modifikimet e konsumit të energjisë, ben të disponueshme modifikimet e pjesës së tij të kërkesës në përgjigje të një udhëzimi të dhenë nga operatori i sistemit respektiv ose OST respektive, brenda kufinjve të renë dakord me pronarin e objektit të kërkesës ose CDSO-në në përputhje me tarimet e njësisë së kërkesës;

k. Ka aftë sinë për të përballuar dhe mos u çkycur nga sistemi për shkak të ndryshimit me shkallë të frekuencës deri në vlerën e specifikuar nga OST respektive. Në lidhje me këtë aftë si për ti bërë balle, vlera e shkallës së ndryshimit me hap të frekuencës do të llogaritet mbi 500ms si afat kohor. Për njësitë e kërkesës të lidhura në nivelin e tensionit poshtë 110 kV, këto specifikime , para aprovimit në përputhje me Neni n 6, të jenë subjekt i konsultimit me grupet e interesit në përputhje me Neni n 9(1)

l. Kur modifikimi në konsumin e energjisë është përcaktuar me anë të kontrollit të frekuencës ose tensionit, ose të të dyjave, dhe nëpërmjet sinjalit të para-alarmit të dërguar nga operatori i sistemit respektiv ose OST përkatë se, të pajiset për të marrë, direkt ose indirekt nëpërmjet një pale të tretë , udhëzimet nga operatori i sistemit përkatë s ose OST respektive, për të matur vlerën e frekuencës apo të tensionit , ose të dyja, për të komanduar ndaljen e kërkesës dhe për të transferuar informacion. Operatori i sistemit relevant do të specifikojë dhe publikojë specifikimet teknike të miratuara për të mundësuar këtë transferim të informacionit. Për njësitë e kërkesës të lidhura në nivelin e tensionit poshtë 110 kV, para miratimit në përputhje me Neni n 6, këto specifikime do të jenë subjekt i konsultimeve me palët respektive në përputhje me Nenin 9 (1).

3. Për kontroll të tensionit me çkycje ose kyçje të objekteve statike të kompensimit, cdo objekt kerkese i lidhur në transmetim ose sistem i mbyllur shpërndarje i lidhur në transmetim do të jetë në gjendje të kycë ose çkycë objektet statike të kompensimit, direkt ose indirekt, individualisht ose bashkërisht si pjese të agregimit të kërkesës nëpërmjet një pale të trete, në

përgjigje të një udhëzimi të transmetuar nga OST respektive dhe pronari i objektit të kërkesës ose CDSO.

Neni 29

Dispozita të veçanta për njësitë e kërkesës me përgjigje të kërkesës kundrejt kontrollit të frekuencës së sistemit

1. Objektet e kërkesës ose sistemet e mbyllura të shpërndarjes mund të ofrojnë përgjigje të kërkesës kundrejt kontrollit të frekuencës së sistemit për operatorët respektiv ose OST-të respektive.

2. Njësitë e kërkesës me përgjigje të kërkesës kundrejt kontrollit të frekuencës së sistemit do të përmbushin kërkesat e mëposhtme, ose individualisht ose , dhe kur nuk është pjesë e objektit të kërkesës të lidhur në transmetim, kolektivisht si pjesë të agregimit nëpërmjet një pale të trete:

a. Të jenë në gjendje të operojnë gjatë shkalleve të frekuencës së specifikuar në Neni n 12(1) dhe shkalleve të zgjeruara në Neni n 12(2);

b. Të jetë në gjendje të operojë në Diapazonet e tensionit të specifikuar në Neni n 13 nëse lidhet në një nivel tensioni në ose mbi 110 kV;

c. Të jetë në gjendje të operojë përgjatë diapazonit normal të operimit të sistemit në piken e lidhjes, të specifikuar nga operatori i sistemit përkatë s, nëse lidhet në nivelin e tensionit poshtë 110 kV. Ky diapazon do të marrë parasysh standartet ekzistuese, dhe para aprovimit në përputhje me Neni n 6, do të jenë subjekt i konsultimit me grupet e interesit në përputhje me Neni n 9(1);

d. Të paiset me sistem kontrolli që është i pandjeshëm brenda deadbandes rreth frekuencës nominale të sistemit prej 50 .00Hz, me gjerësi për tu specifikuar nga OST respektive në konsultim me OST-të në zonën Sinkrone. Për njësitë e kërkesës të lidhura në tension nën 110 kV, këto specifikime para aprovimit në përputhje me Neni n 6, do të jenë subjekt i konsultimit me grupet e interesit në përputhje me Neni n 9(1);

e. Të jetë në gjendje, nëpërmjet kthimit të frekuencës brenda deadbandes të specifikuar në paragrafin 2(d), inicioje kohe vonëse të rastit prej me shume se 5 minutash para rikthimit në operim normal.

Devijimi maksimal i frekuencës nga vlera nominale 50.00Hz për tu përgjigjur do të specifikohet nga OST respektive në koordinim me OST-në respektive të zonës Sinkrone .Për njësitë e kërkesës të lidhura në nivelin e tensionit poshtë 110kV ,keto specifikime do të , para aprovimit në përputhje me Neni n 6, do të jenë subjekt i konsultimit me grupet e interesit në përputhje me Neni n 9(1);

Kërkesa do të rritet ose zvogëlohet respektivisht për një frekuencë të sistemi mbi ose nën deadbanden e frekuencës nominale (50.00 Hz);

f. Të paiset me një kontrollues që mat frekuencën aktuale të sistemit. Matjet do të përditëohen së paku çdo 0.2 sekonda;

g. Të jetë në gjendje të të jetë në gjendje të zbulojë një ndryshim në frekuencën e sistemit prej 0.01 Hz, për t'i dhënë përgjigje të përgjithshme lineare proporcionale të

sistemit, në lidhje me përgjigjen kërkesës kundrejt kontrollit të frekuencës, në ndjeshmërisë dhe saktësinë se matjes se frekuencës dhe ndryshimin vijues të kërkesës. Njësia e kërkesës duhet të jetë e aftë të zbulojë shpejt dhe të përgjigjet ndryshimeve në frekuencën e sistemit, të përcaktuara nga OST përkatëse në koordinim me OST-të në zonën Sinkrone. Shmangia e pranueshme në matjet e gjendjes së qëndrueshme të frekuencës do të jetë deri në 0.05 Hz.

Neni 30

Dispozita të veçanta për njësitet e kërkesës me përgjigje kundrejt kontrollit shumë të shpejtë të fuqisë aktive.

1. OST respektive në koordinim me operatorin e sistemit respektiv mund të dakordojë me pronarin e objektit kërkesës ose një CDSO (përfshirë, por jo kufizuar në, nëpërmjet një pale të tretë) për kontratë për shpërndarjen e përgjigjes së kërkesës kundrejt kontrollit shumë të shpejtë të fuqisë aktive.
2. Nëse një marrëveshje e përmendur në paragrafin 1 hyn në fuqi, ajo do të specifikojë:
  - a. Ndryshimin e fuqisë aktive në lidhje me masën e tillë si shkalla e ndryshimit me hap e frekuencës për atë pjesë të kërkesës së saj.
  - b. Parimet e operimit të këtij sistemi kontrolli dhe parametrave në lidhje me performancën;
  - c. Koha e përgjigjes për kontroll shumë të shpejtë të fuqisë aktive, e cila nuk do të jetë më e gjatë se 2 sekonda.

KAPITULLI 2

PROCEDURA E NJOFTIMIT OPERACIONAL

Neni 31

Dispozita të përgjithshme

1. Procedura e njoftimit operacional për njësitet e kërkesës të përdorura nga objektet e kërkesës ose sistemet e mbyllura të shpërndarjes për të siguruar përgjigje të kërkesës për operatorët e sistemit do të dallohet për:
  - a. Njësitet e kërkesës brenda objektit të kërkesës ose sistemit të mbyllur të shpërndarjes të lidhur në nivelin e tensionit ose nën 1000 V;
  - b. Njësitet e kërkesës brenda objektit të kërkesës ose sistemit të mbyllur të shpërndarjes të lidhur në nivelin e tensionit mbi 1000 V.
2. Cdo pronar objekti kërkesë ose CDSO, që siguron përgjigje të kërkesës për operatorin e sistemit respektive ose OST-në respektive, do të konfirmojë për operatorin e sistemit, ose OST respektive, direkt ose indirekt nëpërmjet një pale të tretë, aftësinë e tij për të kënaqur projektin teknik dhe kërkesat operative të përmendura në Kapitullin 1 të Pjesës III të kësaj Rregulloreje.

3. Pronari i objektit të kërkesës ose CDSO do të njoftojnë , direkt ose indirekt nëpërmjet një pale të trete, operatorin e sistemit respektiv ose OST-në respektive , paraprakisht para çdo vendimi për të të pushuar ofrimin e shërbimit të përgjigjes se kërkesës dhe / ose në lidhje me heqjen e përhershme të njësisë së kërkesës me përgjigje të kërkesës. Ky informacion mund të agregohet siç përcaktohet nga operatori i sistemit përkatë s apo OSTrespektive .

4. Operatori i sistemit respektiv do të përcaktojë dhe beje të disponueshme publikisht detajet e mëtejshme në lidhje me procedurën e njoftimit operativ.

Neni 32

Procedurat për njësitë e kërkesës brenda një objekti kerkese ose sistemit të mbyllur shpërndarje të lidhur në nivelin e tensionit poshtë 1000V.

1. Procedura e njoftimit operacional për njësitë e kerkeses brenda një objekti të kërkesës ose një sistemi të mbyllur të shpërndarjes të lidhur në nivelin e tensionit ose poshtë 1000 V do të do të përfshijë një dokument instalimi .

2. Formulari i instalimit do të sigurohet nga operatori i sistemit përkatë s dhe përmbajtja do të dakordohet me OST respektive ose direkt ose të rthorazi nëpërmjet një pale të trete.

3. Bazuar në një dokument instalimi , pronari i objektit të kërkesës ose CDSO do të paraqesin informacion, direkt ose të rthorazi nëpërmjet një pale të trete, për operatorin e sistemit respektiv ose OST respektive.Data e paraqitjes do të jetë para ofrimit në treg të kapacitetit të përgjigjes se kërkesës nga njësia e kërkesës. Kerkesat e caktuara në dokumentin e instalimit do të dallojnë ndërmjet tipeve të ndryshme të lidhjeve dhe ndërmjet kategorive të ndryshme të shërbimeve të përgjigjes se kërkesës .

4. Për njësitë e kërkesës të mëvonshme me përgjigje të kërkesës, do të sigurohen dokumentë instalimi të ndara.

5. Përmbajtja e dokumentit të instalimit të njësive individuale mund të agregohet nga operatori i sistemit përkatë s ose OST respektive.

6. Dokumenti i instalimit do të përmbajë pikat e mëposhtme:

a. Vendodhjen në të cilën njësia e kërkesës me përgjigje të kërkesës është e lidhur me rrjetin;

b. Kapacitetin maksimal të instalimeve të përgjigjes se kërkesës në kW;

c. Tipin e shërbimit të përgjigjes se kërkesës ;

d. Certifikaten e njësisë se kërkesës dhe të certifikatë s se paisjes si të rëndësishme për shërbimin e përgjigjes se kërkesës , ose nëse nuk është e disponueshme, informacionin ekuivalent;

e. Detajet e kontratë s se pronarit të objektit të kërkesës, operatorit të sistemit të mbyllur të shpërndarjes ose të palës se tretë qe agregon njësitë e kërkesës nga objekti i kërkesës ose sistemi i mbyllur i shpërndarjes.

Neni 33

Procedurat për njësitë e kërkesës brenda objektit të kërkesës ose sistemit të mbyllur të shpërndarjes të lidhur në nivelin e tensionit mbi 1000 V.

1. Procedura e njoftimit operativ për një njësi kerkese brenda objektit të kërkesës ose sistemit të mbyllur të shpërndarjes të lidhur në nivelin e tensionit mbi 1000 V ditë përbeje një DRUD. Operatori i sistemit respektiv , në koordinim me OST respektive, do të specifikojë përmbajtjen e kërkuar për DRUD. Përmbajtja e e DRUD do të kerkoje deklaratë n e pajtueshmërisë e cila përmban informacionin në Neni n 36 deri 47 për objektet e kërkesës dhe sistemet e mbyllura të shpërndarjes, por kërkesat mbi pajtueshmërinë në Neni n 36 deri 47 për objektet e kërkesës dhe sistemet e mbyllura të shpërndarjes mund të thjeshtohet një faze të njoftimit operacional gjithashtu dhe reduktohet. Pronari i objektit të kërkesës ose CDSO mund të ofroje informacionin e kërkuar dhe të paraqesë DRUD të ndara.
2. Bazuar mbi DRUD, operatori i sistemit respektiv do të leshoje një FON për pronarin e objektit të kërkesës ose CDSO-në.

TITULLI IV

PAJTUESHMERIA

KAPITULLI 1

DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 34

Përgjegjësia pronarit të objektit të kërkesës , operatorit të sistemit të shpërndarjes dhe operatorit të të sistemit të mbyllur të shpërndarjes.

1. Pronaret e objektit të kërkesës të lidhur në transmetim dhe DSO-të do të sigurohen që objektet e tyre të kërkesës të lidhura në transmetim, objektet e shpërndarjes të lidhura në transmetim, ose sistemet e shpërndarjes përputhen me kërkesat e siguruara nga kjo Rregullore. Një pronar objekti kerkese ose një CDSO që ofron shërbimin e përgjigjes se kërkesës për operatorët e sistemit respektiv dhe OST-të respektive do të sigurohen që njësia e kërkesës përputhet me kërkesat për të në këtë Rregullore.
2. Ku kërkesat e kësaj rregulloreje janë të zbatueshme në njësitë e kërkesës të përdorura nga një objekt i kërkesës ose një sistem i mbyllur i shpërndarjes për të ofruar shërbime të përgjigjes se kërkesës për operatorët përkatë s të sistemit dhe OST respektive, pronari i objektit të kërkesës ose CDSO-së mundet të rësisht ose pjesërisht tiu delegojë palëve të treta detyra të tilla si komunikimi me operatorin e sistemit përkatë s ose OST respektive dhe mbledhjen e dokumentacionit nga pronari i objektit të kërkesës, nga OSHE-ja ose CDSO për evidentimin e pajtueshmërisë.

Palet e treta do të trajtohen si një përdorues i vetem me të drejtë n për të përpiluar dokumentacionin përkatë s dhe për të demonstruar përputhshmërinë e objekteve të tyre të kërkesës të agreguara ose sistemet e mbyllura të shpërndarjes të agreguara me dispozitat e kësaj rregulloreje. Objektet e kërkesës dhe sistemet e mbyllura shpërndarjes që ofrojnë shërbime të reagimit ndaj kërkesës për operatorët e sistemit përkatë s dhe relevant OST-së mund të veprojnë kolektivisht nëpërmjet palëve të treta. Objektet e kërkesës dhe sistemet e shpërndarjes që sigurojnë përgjigje të kërkesës për operatorin respektiv dhe dhe OST respektive mund të veprojnë kolektivisht nëpërmjet një pale të trete.

3. Kur detyrimet janë përmbushur nëpërmjet palëve të treta, palëve të treta do të tju kërkohet të njoftojnë operatorin përkatës të sistemit për ndryshimet e shërbimeve totale të ofruara, duke marrë parasysh shërbimet specifike të vendodhjes .

4. Kur kërkesat janë specifike nga OST respektive, ose janë për qëllime të operimit të sistemit respektiv të OST-se, testë alternative ose kërkesat për pranimin e rezultateve të testeve mund të dakordohen me OST respektive .

5. Për çdo synim për të modifikuar aftësitë teknike të objektit të kërkesës të lidhur në transmetim, objektit të shpërndarjes të lidhur në transmetim, sistemit të shpërndarjes, ose njësisë së kërkesës e cila ka ndikim në pajtueshmërinë me kërkesat e parashikuara në Kapitujt 2 deri 4 të Titullit IV, njoftohet operatori i sistemit përkatës, direkt ose indirekt nëpërmjet një pale të tretë, para se të pasohet nga një modifikim i tillë, brenda afatit të dhënë nga operatori i sistemit përkatës.

6. Çdo incident operacionale ose defekt i objektit të kërkesës të lidhur në transmetim, objektit të shpërndarjes të lidhur në transmetim, sistemit të shpërndarjes ose njësisë së kërkesës e cila ka ndikim në pajtueshmërinë me kërkesat e përcaktuara në Kapitujt 2 deri 4 të titullit IV, do të behet me dije operatorit të sistemit respektiv, direkt ose indirekt nëpërmjet një pale të tretë, sa më shpejt të jetë e mundur pas ngjarjes së një incidenti të tillë.

7. Çdo skedul testi i planifikuar dhe procedurat për të verifikuar pajtueshmërinë e objektit të kërkesës të lidhur në transmetim, objektit të shpërndarjes të lidhur në transmetim, sistemin e shpërndarjes, ose njësisë së kërkesës, me kërkesat e kësaj Rregulloreje, do të behet me dije operatorit të sistemit respektiv brenda periudhës së kohës të specifikuar nga operatori i sistemit respektiv dhe miratohet nga operatori i sistemit përkatës para fillimit të tyre.

8. Operatori i sistemit respektiv mund të marrë pjesë në testë të tilla dhe mund të regjistrojë performancën e objektit të kërkesës të lidhur në transmetim, sistemit të shpërndarjes dhe njësisë së kërkesës .

Neni 35

Detyrat e operatorit të sistemit respektiv.

1. Operatori i sistemit respektiv do të vlerësojë pajtueshmërinë e objektit të kërkesës të lidhur në transmetim, objektit të shpërndarjes të lidhur në transmetim, sistemit të shpërndarjes, ose njësisë së kërkesës, me kërkesat e kësaj rregulloreje gjatë gjithë jetës së objektit të kërkesës të lidhur në transmetim, objektit të shpërndarjes të lidhur në transmetim, sistemit të shpërndarjes ose njësisë së kërkesës. Pronari i objektit të kërkesës, DSO ose CDSO do të informohen për rezultatet e këtij vlerësimi .

Pajtueshmëria e njësisë së kërkesës të përdorur nga objekti i kërkesës ose sistemi i mbyllur i shpërndarjes për të siguruar shërbimet e përgjigjes së kërkesës për OST-të respektive, do të vlerësohet bashkërisht nga OST respektive dhe operatorët e sistemit përkatës, dhe nëse zbatohet në koordinim me palët e treta të përfshira në agjencimin e kërkesës .

2. Operatori i sistemit respektiv do të ketë të drejtë të kërkojë që pronari i objektit të kërkesës, DSO ose CDSO të kryejë testet e pajtueshmërisë dhe simulimet në përputhje me një plan të përsëritur ose skemë të përgjithshme ose pas çdo defekti, modifikimi ose zëvendësimi të çdo paisjeje që mund të ketë ndikim në pajtueshmërinë e objektit të kërkesës të lidhur në transmetim, objektit të shpërndarjes të lidhur në transmetim, sistemin e shpërndarjes ose njësisë së kërkesës, me

kërkesat e kësaj Rregulloreje. Pronari i njësise se kërkesës , DSO ose CDSO do të njoftohet për rezultatet e ketyre testeve dhe simulimeve të pajtueshmërisë .

3. Operatori i sistemit respektiv do të beje të disponueshme publikisht listë n e informacionit dhe dokumentave qe do të plotë sohen po aq sa dhe kërkesat qe do të përmbushen nga pronari i objektit të kërkesës ,DSO, ose CDSO në kuadër të procesit të pajtueshmërisë .Lista do të mbuloje se paku informacionin, dokumentat dhe kërkesat e mëposhtë me:

a. Gjithë dokumentacionin dhe certifikatat qe do të sigurohen nga pronari i objektit të kërkesës , DSO ose CDSO;

b. Detaje të të dhënave teknike të kërkuara nga objekti i kërkesës të lidhur në transmetim, objekti i shpërndarjes i lidhur në transmetim, sistemi i shpërndarjes, ose njësia e kërkesës me rendesi për lidhjet me rrjetin ose operimin e tij;

c. Kërkesat mbi modelet për studimet e gjendjes se qëndrueshme dhe dinamike të sistemit;

d. Afatet për sigurimin e të dhënave të sistemit të nevojshme për të kryer studimet;

e. Stidimet nga pronari i objektit të kërkesës , DSO ose CDSO për demonstrimin përformancës se gjendjes se qëndrueshme dhe dinamike sipas kerkesave të përcaktuara në përputhje me Neni n 43,44 dhe 45;

f. Kushtet dhe procedurat përfshire mundesinë për regjistrimin e certifikatave të paisjeve.

g. Kushtet dhe procedurat për përdorimin e certifikatave respektive të paisjeve të lëshuara nga një certifikues i autorizuar, nga pronari i objektit të kërkesës, DSO ose CDSO.

4. Operatori i sistemit respektiv do të beje publike ndarjen e përgjegjësive për pronarin e objektit të kërkesës , DSO dhe CDSO dhe operatorin e sistemit për testet e pajtueshmërisë, simulimet dhe monitorimin.

5. Operatori i Sistemit përkatë s mundet plotë sisht ose pjesërisht të delegojë kryerjen e monitorimit të pajtueshmërisë tek palët e treta. Në rastë të tilla, operatori i sistemit përkatë s do të vazhdojë sigurimin e pajtueshmërisë me Neni n 11, duke përfshire dhe duke hyrë në angazhime konfidencialiteti me pranuesin.

6. Nëse testet e pajtueshmërisë ose simulimet nuk mund të kryhen sic është dakorduar ndërmjet operatorit të sistemit respektiv dhe pronarit të objektit të kërkesës,DSO ose CDSO për shkaqe qe i atribuohen operatorit të sistemit respektiv, atë herë operatori i sistemit nuk do të refuzoje në menyre të paarsyeshme njoftimin operacional të referuar në Titullin II dhe Titullin III.

KAPITULLI 2
TESTIMI I PAJTUESHMERISE
Neni 36

Dispozita të përbashkëta për testet e pajtueshmërisë

1. Testimi i performancës së objektit të kërkesës të lidhur në transmetim, objektit të shpërndarjes të lidhur në transmetim ose njësisë së kërkesës me përgjigje të kërkesës për kontrollin e fuqisë aktive, me përgjigje të kërkesës për kontrollin e fuqisë reaktive ose përgjigje të kërkesës për menaxhim të kufizimeve në transmetim , do të synojë në demonstrimin përmes se kërkesave të kësaj rregulloreje.
2. Pavarësisht nga kërkesat minimale për testimin e pajtueshmërisë të përcaktuar në këtë rregullore, operatori i sistemit respektiv ka të drejtë të :
  - a. Lejoje pronarin e objektit të kërkesës , DSO ose CDSO të kryejë grup testesh alternative, me kusht që keto testë të jenë eficientë dhe të mjaftueshme për të demonstruar që objekti i kërkesës ose sistemi i shpërndarjes është në përputhje me kërkesat e kësaj Rregulloreje; dhe
  - b. Kërkon nga pronari i objektit të kërkesës, DSO ose CDSO të kryejë grup testesh shtese ose alternative në ato rastë kur informacioni i dhenë për operatorin e sistemit respektiv në lidhje me testimin e pajtueshmërisë sipas dispozitave të Neni t 37 deri 41 nuk është i mjaftueshëm për të demonstruar pajtueshmërinë me kërkesat e kësaj Rregulloreje.
3. Pronari i objektit të kërkesës, DSO ose CDSO është përgjegjës për kryerjen e testeve në përputhje me kushtet e përcaktuara në Kapitullin 2 të Titullit IV. Operatori i sistemit respektiv do të bashkëpunojë dhe nuk do të vonojnë padrejtësisht kryerjen e testeve.
4. Operatori i sistemit përkatë s mundet të marrë pjesë në testimin e pajtueshmërisë ose në vend ose nga distanca nga dhoma e kontrollit e operatorit të sistemit. Për këtë qëllim, pronari i objektit të kërkesës , DSO-ja ose CDSO do të sigurojnë pajisjet e monitorimit të nevojshme për të regjistruar të gjitha sinjalet dhe matjet përkatëse të testit si dhe të sigurojnë që përfaqësuesit e nevojshëm të pronarit të objektit të kërkesës, DSO-se ose CDSO-se janë në vend, të disponueshëm për të gjithë periudhën e testimit. Sinjalet të specifikuar nga operatori i sistemit përkatëse jepen nëse, për testet e selektuara, operatori i sistemit dëshiron të përdorë pajisjet e tij për të regjistruar performancën. Operatori i sistemit përkatëse ka lirinë të vendosë në lidhje me pjesëmarrjen e tij.

Neni 37

Testet e pajtueshmërisë për çkycjen dhe rilidhjen e objekteve të shpërndarjes të lidhura në transmetim

1. Objektet e shpërndarjes të lidhura në transmetim duhet të jenë në përputhje me kërkesat për shkycje dhe rikycje të përmendura në Neni n 19 dhe do t'i nënshtrohet testeve të mëposhtme të pajtueshmërisë.
2. Në lidhje me testimin e aftësisë për rilidhje pas një çkycje të rastit për shkak të shqetësimeve në rrjet, rilidhja do të arrihet nëpërmjet një procedure për rilidhje , e preferueshme automatikisht, e autorizuar nga OST respektive.

3. Në lidhje me testet e risinkronizimit ,do të demonstrohen aftë sitë teknike për sinkronizim të objektit të shpërndarjes të lidhur në transmetim .Ky test verifikon tarimet e paisjeve sinlronizuese . Ky test mbulon çështjet e mëposhtme: tensionin, frekuencën , diapazonin e këndit të fazës, devijimin e tensionit dhe të frekuencës .

4. Në lidhje me testet e çkyçjes në distance, do të demonstrohen aftë sitë teknike të objektit të shpërndarjes të lidhur në transmetim për çkycje në distance në piken e lidhjes ose pikat nga sistemi i transmetimit kur kërkohet nga OST respektive dhe brenda kohës se specifikuar nga OST respektive.

5. Në lidhje me testet e çkyçjes se kërkesës në nën-frekuence, do të demonstrohen aftë sitë teknike të objektit të shpërndarjes të lidhur në transmetim për çkycjen e kërkesës në nën-frekuence në një përqindje të kërkesës qe specifikohet nga OST respektive në koordinim me OST-të fqinjë, ku ato paisjen sic parashikohet në Neni n 19.

6. Në lidhje me testet e releve të çkyçjes se kërkesës në nën-frekuence, do të demonstrohen aftë sitë teknike të objekteve të shpërndarjes të lidhura në transmetim për tu operuar nga një paisje AC nominal me të dhena të hyrjes në përputhje me Neni n 19(1) dhe (2).Ky input do të specifikohet nga OST respektive.

7. Në lidhje me testet e releve të çkyçjes se kërkesës në nën-frekuence, do të demonstrohen aftë sitë teknike të objekteve të shpërndarjes të lidhura në transmetim për të operuar qe nga një sinjal hyrës AC nominal në përputhje me Neni n 19(1) dhe (2).Ky input do të specifikohet nga OST respektive.

8. Një certifikatë e paisjes mund të përdoret në vend të një pjese të testit të parashikuar në paragrafin 1, në kusht qe ti jetë siguruar OST respektive.

Neni 38

Testet e pajtueshmërisë për shkëmbimin e informacionit me objektet e shpërndarjes të lidhura në transmetim

1. Në lidhje me shkëmbimin e informacionit ndërmjet OST-se respektive dhe operatorit të sistemit të shpërndarjes të lidhur në transmetim , në kohe reale ose periodikisht, do të demonstrohet aftë sia teknike e objektit të shpërndarjes të lidhur në transmetim, në përputhje me standardin e shkëmbimit të informacionit të përcaktuar sipas Neni t 18 (3).

2. Një certifikatë paisje mund të përdoret në vend të një pjese të testit të parashikuar në paragrafin 1, në kushtet kur i është siguruar OST respektive me pare .

Neni 39

Testet e pajtueshmërisë për çkycjen dhe rilidhjen e objekteve të kërkesës të lidhura në transmetim.

1. Objektet e kërkesës të lidhura në transmetim do të jenë në përputhje me kërkesat për shkycje dhe rilidhje të përmendura në Neni n 19 dhe do t'i nënshtrohet testeve të mëposhtme të pajtueshmërisë.

2. Në lidhje me testimin e aftësisë për rilidhje pas një çkyçje të rastit për shkak të shqetësimeve në rrjet, rilidhja do të arrihet nëpërmjet një procedure për rilidhje , e preferueshme automatikisht, e autorizuar nga OST respektive.

3. Në lidhje me testin e risinkronizimit , do të demonstrohen aftësitë teknike për sinkronizim të objektit të kërkesës të lidhur në transmetim .Ky test do të verifikojë tarimet e paisjeve sinkronizuese. Ky test mbulon çështjet e mëposhtme: tensionin, frekuencën , diapazonin e këndit të fazës, devijimin e tensionit dhe të frekuencës .

4. Në lidhje me testin e çkyçjes në distance, do të demonstrohen aftësitë teknike të objektit të kërkesës të lidhur në transmetim për çkyçje në distance në pikën e lidhjes ose pikat nga sistemi i transmetimit kur kërkohet nga OST respektive dhe brenda kohës së specifikuar nga OST respektive.

5. Në lidhje me testet e releve të çkyçjes së kërkesës në nën-frekuencë, do të demonstrohen aftësitë teknike të objekteve të kërkesës të lidhura në transmetim për të operuar nga një sinjal hyrës AC nominal në përputhje me Neni n 19(1) dhe (2).Ky input do të specifikohet nga OST respektive.

6. Në lidhje me testet e çkyçjes së kërkesës nga nëntensioni, do të demonstrohen aftësitë teknike të objektit të kërkesës të lidhur në transmetim për të operuar me një veprim të vetë m me anë të bllokuesit të rregullatorit të degëzimeve në Neni n 19(3) në përputhje me Neni n 19(2).

7. Një certifikatë e paisjes mund të përdoret në vend të një pjese të testit të parashikuar në paragrafin 1, në kusht që ti jetë siguruar OST respektive.

Neni 40

Testimi i pajtueshmërisë për shkëmbimin e informacionit të objektit të kërkesës të lidhur në transmetim.

1. Në lidhje me shkëmbimin e informacionit ndërmjet OST-se respektive dhe pronarit të objektit të kërkesës lidhur në transmetim , në kohe reale ose periodikisht, do të demonstrohet aftësia teknike e objektit të kërkesës të lidhur në transmetim, në përputhje me standardin e shkëmbimit të informacionit të përcaktuar sipas Neni t 18 (3).

2. Një certifikatë paisje mund të përdoret në vend të një pjese të testit të parashikuar në paragrafin 1, në kushtet kur i është siguruar OST respektive me pare .

Neni 41

Testimi i pajtueshmërisë për njësitë e kërkesës me përgjigje të kërkesës kundrejt kontrollit të fuqisë aktive, fuqisë reaktive dhe menaxhimit të kufizimeve në transmetim.

1. Në lidhje me testet e modifikimit të kërkesës :

a. aftësitë teknike të njësisë së kërkesës të përdorura nga objekti i kërkesës ose sistemi i mbyllur shpërndarje për të siguruar përgjigje të kërkesës kundrejt kontrollit të fuqisë aktive, përgjigje të kërkesës kundrejt kontrollit të fuqisë reaktive ose përgjigje të kërkesës kundrejt menaxhimit të kufizimeve operationale për të modifikuar konsumin e energjisë, do të

demonstrohen pas marrjes se një udhëzimi nga operatori i sistemit respektiv ose OST respektive brenda diapazonit kohëzgjatjes dhe periudhës se kohës të dakorduar me pare dhe të përcaktuar në përputhje me Neni n 28 ,ose individualisht ose kolektivisht si pjese e agregimit të kërkesës nëpërmjet një pale të trete;

b. testi do të kryhet ose nga një udhëzim ose ndryshe, duke simuluar marrjen e një udhëzimi nga operatori i sistemit përkatë s ose OST respektive dhe përshtatjen e kërkesës për energji të objektit të kërkesës apo të sistemit të mbyllur të shpërndarjes;

c. testi do të konsiderohet i kaluar , me kusht qe të jenë përmbushur kushtet e përcaktuara nga operatori i sistemit respektiv ose OST përkatë se në përputhje me Neni n 28(2)(d)(f)(g)(h)(k) dhe (l).

d. Një certifikatë paisje mund të përdoret në vend të një pjese të testit të parashikuar në paragrafin 1, në kushtet kur i është siguruar OST respektive me pare.

2. Në lidhje me testin e çkyçjes ose rilidhjes se objekteve statike të kompensimit :

a. Aftë sitë teknike të njësisë se kërkesës të përdorura nga pronari i objektit të kërkesës ose operatori i sistemit të mbyllur të shpërndarjes për të siguruar përgjigje të kërkesës kundrejt kontrollit të fuqisë aktive, përgjigje të kërkesës kundrejt kontrollit të fuqisë reaktive ose përgjigje të kërkesës kundrejt menaxhimit të kufizimeve në transmetim për të çkycur ose rilidhur , ose të dyja, objektet statike të kompesimit kur merr një instruksion nga operatori i sistemit respektiv ose OST respektive , në periudhën e kohës të pritshme në përputhje me Neni n 28, do të demonstrohet ose individualisht ose kolektivisht si pjese e agregimit të kërkesës nëpërmjet një pale të trete;

b. testi duhet të kryhet duke simuluar marrjen e një udhëzimi nga operatori i sistemit përkatë s ose OST respektive dhe më pas shkycjen e objektit statik të kompensimit, dhe duke simuluar marrjen e një udhëzimi nga operatori i sistemit përkatë s ose OST respektive dhe më pas rilidhjen e objektit;

c. testi do të konsiderohet i kaluar , me kusht që të jenë plotë suar kushtet e përcaktuara nga operatori i sistemit përkatë s ose OST përkatë se në pajtim me Neni n 28 (2) (d) (f) (g) (h) (k) dhe (l) .

KAPITULLI 3

SIMULIMET E PAJTUESHMERISE

Neni 42

Dispozita të përbashketa mbi simulimet e pajtueshmërisë

1. Simulimet e performancës se objektit të kërkesës të lidhur në transmetim , një objekti të shpërndarjes të lidhur në transmetim, ose njësisë se kërkesës me përgjigje të kërkesës kundrejt kontrollit shume të shpejtë të fuqisë aktive brenda një objekti kërkesë ose sistemi të mbyllur shpërndarje do të rezultojë në demonstrimin nëse janë përmbushur apo jo kërkesat e kësaj Rregulloreje .

2. Simulimet do të kryhen në rrethanat e mëposhtme:

a. Kërkohet një lidhje e re me sistemin e transmetimit;

- b. Një njësi e re kerkese e përdorur nga objekti i kërkesës ose sistem i mbyllur i shpërndarjes për të siguruar përgjigje të kërkesës kundrejt kontrollit shumë të shpejtë të fuqisë aktive për OST respektive ka qenë i kontraktuar në përputhje me Neni n 30;
- c. Bëhen zhvillime të mëtejshme, zëvendësime ose modifikime të paisjes ;
- d. Ka pajtueshmërisë të supozuara nga operatori i sistemit respektiv me kërkesat e kësaj rregulloreje
3. Pavarësisht nga kërkesat minimale për simulim pajtueshmërisë të përcaktuara në këtë rregullore, operatori i sistemit respektiv ka të drejtë të :
- a. lejoje pronarin e objektit të kërkesës, DSO ose CDSO për të kryer grup simulimesh alternative , me kusht që simulimet të jenë eficientë dhe të mjaftueshme për të demonstruar që një objekt kerkese ose sistem shpërndarje përmbush kërkesat e kësaj Rregulloreje ose të legjislacionit kombëtar; dhe
- b. Ti kerkoje pronarit të objektit të kërkesës, DSO-se ose CDSO-se të kryeje grup simulimesh alternative ose shtese në ato rastë kur informacioni i dhënë për operatorin e sistemit përkatës në lidhje me simulimet e pajtueshmërisë sipas dispozitave të Neneve 43,44 dhe 45 nuk është i mjaftueshem për të demonstruar pajtueshmërinë me kërkesat e kësaj Rregulloreje.
4. Pronari i objektit të kërkesës të lidhur në transmetim ose operatori i sistemit të shpërndarjes të lidhur në transmetim do të ofroje raport mbi rezultatet e simulimeve për cdo objekt kerkese të lidhur në transmetim ose objekt shpërndarje të lidhur në transmetim. Pronari i objektit të kërkesës të lidhur në transmetim ose operator i sistemit të shpërndarjes i lidhur në transmetim do të prodhoje dhe ofroje modele të vlefshme simulimi për një objekt të dhënë kerkese të lidhur në transmetim ose objekt shpërndarje të lidhur në transmetim. Objektivi i modeleve të simulimit është përcaktuar në Neni n 21(1) dhe (2).
5. Operatori i sistemit respektiv do të ketë të drejtë n të kontrolloje nëse objekti i kërkesës ose një sistem shpërndarje pajtohet me kërkesat e kësaj Rregulloreje duke kryer simulimet e veta të pajtueshmërisë bazuar në raportet e e siguruar mbi pajtueshmërinë , modelet e simulimit dhe matjet e testit të pajtueshmërisë .
6. Operatori i sistemit përkatës duhet ti sigurojë pronarit të objektit kërkesës, DSO-se apo CDSO –se, të dhënat teknike dhe një model simulimi të rrjetit, në masën e nevojshme sa për të kryer simulimet e kërkuara në pajtim me nenet 43, 44 dhe 45.

Neni 43

Simulimet e pajtueshmërisë për objektet e shpërndarjes të lidhura në transmetim

1. Në lidhje me simulimet e aftësisë për fuqi reaktive të objektit të shpërndarjes të lidhur në transmetim:

- a. Modeli i simulimit i rrjedhjes se flukseve në gjendje të qëndrueshme të sistemit të shpërndarjes të lidhur në transmetim do të përdoret me qëllim që të llogaritet kërkesa për fuqi reaktive nën kushtë të ndryshme gjenerimi dhe ngarkese;
  - b. Pjese e simulimeve do të jetë kombinimi i kushteve për ngarkese dhe gjenerim minimale dhe maksimal, në gjendje të qëndrueshme që rezultojnë në kërkesën me të lartë dhe me të ulët për fuqi reaktive ;
  - c. Llogaritja e eksportit të fuqisë reaktive në një fluks të fuqisë aktive me pak se 25% i aftësisë importit maksimal në pikën e lidhjes do të jetë pjese e simulimeve në përputhje me Neni n 15.
2. OST respektive mund të specifikojë metodën për simulimet e pajtueshmërisë për kontroll të fuqisë aktive dhe reaktive sipas Neni t 15(3).
  3. Simulimi do të konsiderohet i kaluar nëse rezultatet demonstrojnë pajtueshmëri me kërkesat e përcaktuara në Neni n 15.

Neni 44

Simulimet e pajtueshmërisë për objektet e kërkesës të lidhura në transmetim

1. Në lidhje me simulimin e aftësisë për fuqi reaktive të objektit të kërkesës të lidhur në transmetim pa gjenerim në ndërfaqe:
  - a. Objekti i kërkesës i lidhur në transmetim pa gjenerim në ndërfaqe do të demonstrojë aftësinë për fuqi reaktive në pikën e lidhjes;
  - b. Modeli i simulimit të rrjedhjes se flukseve të objektit të kërkesës të lidhur në transmetim do të përdoret për të llogaritur kërkesën për fuqi reaktive nën kushtë të ndryshme gjenerimi. Kushtet e ngarkesës minimale dhe maksimale që rezultojnë në kërkesë për fuqi reaktive me të lartë dhe me të ulët në pikën e lidhjes do të jenë pjese e simulimeve;
  - c. Simulimi do të konsiderohet i kaluar nëse rezultatet demonstrojnë pajtueshmërinë me kërkesat e caktuara në Neni n 15(1) dhe (2).
2. Në lidhje me simulimet e aftësisë për fuqi reaktive të objektit të kërkesës me gjenerim në ndërfaqe:
  - a. Një model i simulimit të rrjedhjes se flukseve të objektit të kërkesës të lidhur në transmetim do të përdoret për të llogaritur kërkesën për fuqi reaktive nën kushtë të ndryshme gjenerimi dhe ngarkese.
  - b. kombinimi i kushteve të gjenerimit dhe ngarkesës maksimale dhe minimale që rezultojnë në aftësi për fuqi reaktive në vlerat me të ulëta dhe me të larta në pikën e lidhjes do të jetë pjese e simulimeve;
  - c. Simulimi do të konsiderohet i kaluar nëse rezultatet demonstrojnë pajtueshmëri me kërkesat e përcaktuara në Neni n 15(1) dhe (2).

Neni 45

Simulimi i pajtueshmërisë për njësitë e kërkesës me përgjigje të kërkesës kundrejt kontrollit shume të shpejtë të fuqisë aktive.

1. Modeli i njësisë së kërkesës të përdorur nga pronari i objektit të kërkesës ose operatori i sistemit të mbyllur të shpërndarjes për të siguruar përgjigje të kërkesës kundrejt kontrollit shume të shpejtë të fuqisë aktive do të demostroje aftësitë teknike të njësisë së kërkesës për të siguruar kontroll shume të shpejtë të fuqisë aktive në ngjarjen e nënfrekueses në kushtet e përcaktuara në Neni n 30.
2. Simulimi do të konsiderohet i kaluar me kusht që modeli të tregojë pajtueshmërinë me kushtet e përcaktuara në Neni n 30.

KAPITULLI 4

MONITORIMI I PAJTUESHMERISE

Neni 46

Monitorimii pajtueshmërisë për objektet e shpërndarjes të lidhura në transmetim

Në lidhje me monitorimin e pajtueshmërisë së kërkesave për fuqi reaktive të zbatueshme në objektet e shpërndarjes të lidhura në transmetim:

- a. Objekti i kërkesës i lidhur në transmetim do të paiset me paisjet e nevojshme për të matur fuqinë aktive dhe reaktive përputhje me Neni n 15; dhe
- b. Operatori i sistemit respektiv do të specifikojë kohën për monitorimin e pajtueshmërisë.

Neni 47

Monitorimi i pajtueshmërisë për objektet e kërkesës të lidhura në transmetim

Në lidhje me monitorimin e pajtueshmërisë të kërkesave për fuqi reaktive të zbatueshme në objektet e kërkesës të lidhura në transmetim:

- a. Objekti i kërkesës i lidhur në transmetim do të paiset me paisjet e nevojshme për të matur fuqinë aktive dhe reaktive në përputhje me Neni n 15; dhe
- b. Operatori i sistemit respektiv do të specifikojë kohën për monitorimin e pajtueshmërisë.

TITULLI V
ZBATIMET DHE DEROGIMET
KAPITULLI 1
ANALIZA E KOSTOS
Neni 48

Identifikimi i kostove dhe përfitimeve pas zbatimit të kërkesave në objektet ekzistuese të kërkesës të lidhur në transmetim, objektet ekzistuese të shpërndarjes të lidhur në transmetim, sistemet ekzistuese të shpërndarjes dhe njësive ekzistuese të kërkesës.

1. Para zbatimit të çdo kërkesë të përcaktuar në këtë rregullore në objektet ekzistuese të kërkesës të lidhur në transmetim, objektet ekzistuese të shpërndarjes të lidhura në transmetim, sistemet ekzistuese të shpërndarjes dhe njësitë ekzistuese të kërkesës në përputhje me Neni n 4(3), OST respektive do të kryejë krahasim cilësor të kostove dhe përfitimeve në lidhje me kërkesat e marra parasysh. Ky krahasim do të marrë parasysh alternativat me baze rrjeti dhe baze tregu. OST respektive mundet vetë m të procedojë për të ndermarre analize të kostove sasiore në përputhje me paragrafin 2 deri 5 , nëse krahasimi cilësor tregon që përfitimet e pritshme tejkalojnë kostot e pritshme. Nëse, megjithatë , kostoja konsiderohet e lartë , ose përfitimi konsiderohet i ulët, atë herë OST respektive nuk do të vazhdojë më tej.
2. Pas fazës përgatitore të ndërmarrë në përputhje me paragrafin 1, OST respektive do të kryejë analizë sasiore të kosto-përfitimit për çdo kërkesë të marre parasysh për tu zbatuar në objektet ekzistuese të kërkesës të lidhur në transmetim, objektet ekzistuese të shpërndarjes të lidhur në transmetim, sistemet ekzistuese të shpërndarjes dhe njësitë ekzistuese të kërkesës që kanë treguar përfitime të mundshme si rezultat i fazës përgatitore, sipas paragrafit 1.
3. Brenda tre muajve të përfundimit të analizës së kosto-përfitimit, OST respektive do të përmbledhë përfundimet në një raport i cili do të :
  - a. Përfshijë analizat e kosto-përfitimit dhe një rekomandim se si të procedohet me tej;
  - b. Përfshijë një propozim për një periudhë kalimtare për zbatimin e kërkesave në objektet ekzistuese të kërkesës të lidhur në transmetim, objektet ekzistuese të shpërndarjes të lidhur në transmetim, sistemet ekzistuese të shpërndarjes dhe njësitë ekzistuese të kërkesës. Kjo periudhë kalimtare nuk duhet të jetë më shumë se dy vjet nga data e vendimit të autoritetit rregullator ose kur është e zbatueshme Palës Kontraktuese për zbatueshmërinë e kërkesës;
  - c. Jetë subjekt i konsultimit publik në përputhje me Neni n 9.
4. Jo më vonë se gjashtë muaj pas përfundimit të konsultimit publik, OST do të përgatisë një raport ku shpjegon rezultatin e konsultimit dhe duke bërë një propozim mbi zbatueshmërinë e kërkesës në shqyrtim, në objektet ekzistuese të kërkesës të lidhur në transmetim, objektet ekzistuese të shpërndarjes të lidhur në transmetim, sistemet ekzistuese të shpërndarjes dhe njësitë ekzistuese të kërkesës . Raporti dhe propozimi i njoftohet autoritetit rregullator ose, kur është e zbatueshme, Palës Kontraktuese, dhe pronarit të objektit të kërkesës, DSO-se, CDSO-se ose, kur është e zbatueshme, palës së tretë duhet të informohet mbi përmbajtjen e saj.

5. Propozimi i bërë nga OST respektive për autoritetin rregullator ose, kur zbatohet Pala Kontraktuese në përputhje me paragrafin 4 do të përfshije si me poshtë:

a. procedurën e njoftimit operativ për demonstrimin e implementimit të kërkesave nga objektet ekzistuese të kërkesës të lidhur në transmetim, objektet ekzistuese të shpërndarjes të lidhur në transmetim, sistemet ekzistuese të shpërndarjes dhe njësitë ekzistuese të kërkesës të përdorura nga një objekt kërkesë ose sistem i mbyllur shpërndarje për të ofruar shërbimet e përgjigjes se kërkesës për operatorët e sistemit dhe OST-të respektive;

b. përidhën kalimtare për implementimin e kërkesave të cilat do të marrin parasysh klasat e objekteve të kërkesës të lidhur në transmetim, objektet e shpërndarjes të lidhur në transmetim, sistemet e shpërndarjes dhe njësitë e kërkesës të përdorura nga një objekt kërkesë ose sistem i mbyllur shpërndarje për të siguruar shërbime të përgjigjes se kërkesës për operatorët e sistemit respektiv dhe OST-të respektive dhe çdo pengesë për zbatimin efikas të modifikimit/riparimit të pajisjeve.

Neni 49

Parimet e analizës së kosto-përfitimit

1. Pronarët e objektit të kërkesës, DSO-të dhe CDSO-të do të asistojnë dhe kontribuojnë në analizën e koston të ndermarre në përputhje me Neni n 48 deri 53 dhe sigurojnë të dhënat e nevojshme sic kërkohet nga operatori i sistemit respektiv ose OST respektive brenda tre muajve të marrjes së kërkesës, përveç rasteve kur është renë dakord ndryshe nga OST respektive. Për përgatitjen e analizës së kosto-përfitimit nga pronari i objektit të kërkesës ose pronari i ardhshëm , ose nga një DSO/CDSO ose operator i ardhshëm , duke vlerësuar një derogim potencial në përputhje me Neni n 52, OST përkatë se dhe DSO do të asistojnë dhe kontribuojnë në analizat e kosto-përfitimit dhe sigurojnë të dhënat e nevojshme sic kërkohet nga pronari i objektit të kërkesës ose pronari i ardhshëm , ose nga DSO /CDSO ose operator i ardhshëm , brenda tre muajve pas marrjes së kërkesës, përveç nëse bihet dakord ndryshe nga pronari i objektit të kërkesës ose pronari i ardhshëm, o se nga DSO/CDSO ose operator i ardhshëm .

2. Analiza e koston do të jetë në linjë me parimet e mëposhtme:

a. OST respektive, pronari i objektit të kërkesës, DSO/CDSO ose operatori i prespektives, do ta bazojnë analizën e tyre të kosto përfitimit mbi një ose me shume nga parimet llogaritare se të mëposhtme:

- i. vlera aktuale nëto;
- ii. kthimi i investimit;
- iii. norma e kthimit
- iv. koha e rentabilitetit

b. OST respektive, pronari i objektit të kërkesës ose pronari i ardhshëm , DSO/CDSO ose operatori i ardhshëm, do të përcaktojnë sasinë e përfitimeve socio-ekonomike në drejtim të përmirësimit të sigurisë së furnizimit dhe do të përfshijë të paktë n:

- i. reduktimi qe shoqeron propabilitetin e humbjes se furnizimit mbi jetegjatesinë e modifikimit
  - ii. shtrirja e mundshme dhe kohezgjatja e humbjes se tille të furnizimit; dhe
  - iii. kostoja shoqerore në ore të një humbje se tille të furnizimit;
- c. OST respektive, pronari i objektit të kërkesës ose pronari i ardhshëm, DSO/CDSO ose operatori i ardhshëm, do të përcaktojnë sasinë e përfitimeve në tregun e brendshëm të energjisë, shkëmbimin nderkufitar dhe integrimin e energjise se rinovueshme, duke përfshire se paku:
- i. përgjigjen e fuqise aktive ndaj frekuencës ;
  - ii. rezervat balancuese;
  - iii. sigurimi i fuqisë reaktive;
  - iv. menaxhimi i Konxhestionëve
  - v. masat e mbrojtjes;
- d. OST respektive do të përcaktoje sasinë e kostove të zbatimit të rregullave të nevojshme në objektet ekzistuese të kërkesës të lidhur në transmetim, objektet ekzistuese të shpërndarjes të lidhur në transmetim, sistemet ekzistuese të shpërndarjes,ose njësitë e kërkesës, duke përfshire se paku:
- i. kostot direktë të shkaktuara në implementimin e një kerkese;
  - ii. shpenzimet në lidhje me humbjen që i takon mundësive;
  - iii. kostot në lidhje me ndryshimet qe rezultojnë nga mirëmbajtja dhe operimi;

KAPITULLI 2

DEROGIMET

Neni 50

Fuqia për të dhënë derogime

1. Autoritetet rregullatore munden, me kërkesë të një pronari të objektit të kërkesës ose pronari të ardhshëm, dhe një DSO / CDSO-je ose operatori të ardhshëm, operatori i sistemit respektiv ose OST-je përkatë se , pronareve të objektit të kërkesës ose pronarëve të ardhshëm, dhe DSO-ve / CDSOs ose operatorëve të mundshëm,operatorëve të sistemit apo OST-ve, tiu japë derogim për një ose më shumë prej dispozitave të kësaj Rregulloreje për objektet e reja dhe ekzistuese të kerkeses të lidhura në transmetim, objektet e shpërndarjes të lidhura në transmetim, sistemet e shpërndarjes dhe njësitë e kërkesës në përputhje me nenet 51 deri në 53.
2. Kur është e mundur në një Palë Kontraktuese , përjashtimet mund të jepen dhe të revokohen në pajtim me Neni n 51 deri në 53 nga autoritetë të tjera nga autoritetit rregullator.

Neni 51

Dispozita të përgjithshme

1. Cdo autoritet rregullator do të specifikojë, kriteret për dhënien e derogimeve në përputhje me Neni n 52 dhe 53, pas konsultimit me operatorët respektivë të sistemit, pronarët e objektit të kërkesës, DSO-te, CDSO-të dhe grupet e tjera të interesit të cilët i konsideron të prekur nga kjo Rregullore. Ajo do të publikojë keto kritere në faqen e saj të webit, dhe njoftojë Sekretariatën për të brenda 9 muajve të skadimit të afatit të transpozimit të kësaj Rregulloreje. Sekretariati mund të kërkojë një autoritet rregullator të amendojë kriterin nëse ai konsiderohet jo në linjë me këtë rregullore. Kjo mundësi oer të rishikuar dhe amenduar kriterin për dhënien e derogimeve nuk do të preke derogimet tashme të dhena të cilat do të vazhdojnë të zbatohen deri në datë n e caktuar skadimit siç detajohet në vendimin për dhënien e përjashtimit.
2. Nëse autoriteti rregullator e konsideron që është e nevojshme për shkak të ndryshimit në rrethanat në lidhje me zhvillimin e kërkesave të sistemit, ai mund të rishikojë dhe amendojë se shumti një here në vit kriteret për dhënien e derogimeve në përputhje me paragrafin 1. Cdo ndryshim në kritere nuk do të zbatohet në derogimet për të cilat është bërë tashme kërkesë .
3. Autoriteti rregullator mund të vendosi që objektet e kërkesës të lidhura në transmetim, objektet e shpërndarjes të lidhura në transmetim, sistemet e shpërndarjes dhe njësitë e kërkesës për të cilat kërkesa për derogim është ngritur në përputhje me Neni n 52 ose 53 , nuk ka nevojë të përputhen me kërkesat e kësaj rregulloreje sipas se cilës është kërkuar një derogim nga dita e parashtrimit të kërkesës derisa të lëshohet vendimi i autoritetit rregullator .

Neni 52

Kërkesa për derogim nga pronari i objektit të kërkesës , operatori i sistemit të shpërndarjes ose operator i sistemit të mbyllur të shpërndarjes.

1. Pronari i objektit të kërkesës ose pronarët e ardhshëm, dhe DSO-te/CDSO-të ose operatorët e ardhshëm , mund të kërkojnë derogim për një ose disa kërkesa të kësaj Rregulloreje për objektet e kërkesës të lidhur në transmetim, objektet e shpërndarjes të lidhur në transmetim, ose njësitë e kërkesës të përdorur nga një objekt kërkesë ose sistem i mbyllur shpërndarje për të siguruar shërbime të përgjigjes se kërkesës për operatorin respektiv dhe OST-në përkatë se .
2. Kërkesa për derogim do të depozitohet tek operatori i sistemit dhe do të përfshijë:
  - a. Identifikimin e pronarit të objektit të kërkesës ose pronarit të ardhshëm, DSO/CDSO/në ose operatorin e ardhshëm, dhe një person kontakti për komunikim;
  - b. Përshkrimin e objektit të kërkesës të lidhur në transmetim, objektit të shpërndarjes të lidhur në transmetim, sistemin e shpërndarjes, ose njësinë e kërkesës për të cilën kërkohet derogim;
  - c. Një reference të dispozitave të kësaj rregulloreje sipas se ciles është kërkuar derogimi dhe përshkrim të detajuar të derogimit të kërkuar;
  - d. Arsyet e detajuara, me dokumentet e rëndësishme suprtuese dhe analizat e kosto-përfitimit në përputhje me kërkesat e Neni t 49;

e. Demonstrimin qe derogimi i kërkuar nuk do të kishtë efekt negativ në tregun ndërkufitar.

3. Brenda dy javëve nga marrja e kërkesës për derogim, operatori i sistemit përkatë s do ti konfirmojë pronarit të objektit të kërkesës ose pronarit të ardhshëm, ose me DSO / CDSO-se ose operatorit të ardhshëm, nëse kërkesa është e plotë . Nëse operatori i sistemit përkatë s e konsideron se kërkesa nuk është e plotë, pronari objektit të kërkesës ose pronari i ardhshëm, ose DSO / CDSO-ja ose operatori i ardhshëm, duhet të paraqesë informacion shtesë të kërkuar brenda një muaji nga marrja e kërkesës për informacion shtesë. Nëse pronari i objektit të kërkesës ose pronari i ardhshëm, ose nëse DSO / CDSO-ja ose operatori i ardhshëm, nuk do të ofrojë informacionin e kërkuar brenda këtij afati kohor, kërkesa për një shmangie do të konsiderohet e të rhequr.

4. Operatori i sistemit respektiv në koordinim me OST respektive dhe cdo DSO fqinjë të prekur, do të vleresojë kërkesën për derogim dhe siguroje analizat e kosto-përfitimit duke marre parasysh kriterin e përcaktuar nga autoriteti rregullator në përputhje me Neni n 51.

5. Brenda gjashtë muajve nga marrja e kërkesës për përjashtim, operatori i sistemit përkatë s do t'ia përcjellë kërkesën e autoritetit rregullator dhe të paraqesë vlerësimin (et) e përgatitur (a) në përputhje me paragrafët 4. Ky afat mund të zgjatet nga një muaj ku operatori sistemit përkatë s kërkon informata shtesë nga pronari i objektit të kërkesës ose pronari i ardhshëm, ose nga DSO / CDSO –të ose operatori të ardhshëm, dhe në dy muaj, ku operatori i sistemit përkatë s kërkon OST përkatë se të paraqesë vlerësimin e kërkesës për një derogim.

6. Autoriteti rregullator do të marrë vendim në lidhje me çdo kërkesë për derogim brenda gjashtë muajve nga dita pas marrjes së kërkesës. Ky afat kohor mund të zgjatet për tre muaj para skadimit të saj, kur autoriteti rregullator kërkon informacion shtesë nga pronari i objektit të kërkesës ose pronari i ardhshëm, ose nga DSO / CDSO-ja ose operatori i ardhshëm, ose nga çdo palë tjetër të interesuar. Përiudha shtesë fillon kur informacioni i plotë është marrë.

7. Pronari objektit kërkesës ose pronari i ardhshëm, ose DSO / CDSO –ja ose operatori i ardhshëm, duhet të paraqesë çdo informacion shtesë të kërkuar nga autoriteti rregullator brenda dy muajve të një kërkesë të tillë. Nëse pronari objektit të kërkesës ose pronari i ardhshëm, ose nëse DSO / CDSO-ja ose operatori i ardhshëm, nuk do të ofrojë informacionin e kërkuar brenda këtij afatit kohor, kërkesa për derogim do të konsiderohet e të rhequr nëse, para skadimit të saj:

a. Autoriteti rregullator vendos për një shtyrje të afatit;ose

b. Pronari i objektit të kërkesës ose pronari i ardhshëm, ose DSO / CDSO-ja ose operatori i ardhshëm, informon autoritetin rregullator me anë të arsyesimit të paraqitur se kërkesa për derogim është e plotë.

8. Autoriteti rregullator do të lëshojë një vendim të arsyetuar në lidhje me kërkesën për derogim. Kur autoriteti rregullator jep një derogim, ai do të përcaktojë kohëzgjatjen e tij.

9. Autoriteti rregullator do të njoftojë për vendimin e tij pronarin respektiv të objektit të kërkesës ose pronarin e ardhshëm, DSO / CDSO-në ose operatorin e ardhshëm, operatorin e sistemit përkatë s dhe OST përkatë se.

10. Një autoritet rregullator mund të revokojë vendimin për dhënien e një derogimi nëse rrethanat dhe arsyet themelore nuk vlejnë më, ose mbi një rekomandim të arsyetuar të Sekretariatit ose rekomandim të arsyetuar nga Bordi Rregullator i Komunitetit të Energjisë në pajtim me Neni n 55 (2).

11. Për njësitë e kërkesës brenda një objekti të kërkesës ose një sistemi të mbyllur të shpërndarjes të lidhur në nivelin e tensionit me pak ose 1000V, kërkesa për derogim në bazë të këtij Neni mund të bëhet nga një palë e tretë në emër të pronarit të objektit të kërkesës ose pronarit të ardhshëm, ose në emër të CDSO ose operatorit të ardhshëm. Një kërkesë e tillë mund të jetë për një njësi të vetme të kërkesës apo të disa njësive të kërkesës brenda të njëjtit objekt kërkesë apo të sistemit të mbyllur të shpërndarjes. Në rastin e fundit, dhe me kusht që të specifikohet kapaciteti maksimal kumulativ, pala e tretë mund të zëvendësojë të dhënat e kërkuara nga pika (a) të paragrafit 2 me të dhënat e tyre.

Neni 53

Kërkesa për derogim nga operatori i sistemit respektiv ose OST respektive

1. Operatorët përkatë s të sistemit ose OST respektive mund të kërkojnë derogime për objektet e kërkesës të lidhura në transmetim, objektet e shpërndarjes të lidhura në transmetim, sistemet e shpërndarjes, ose njësitë e kërkesës brenda një objekti kërkesë ose një sistem të mbyllur të shpërndarjes të lidhur ose që do të lidhet me rrjetin e tyre.

2. Operatorët përkatë s të sistemit apo OST-të respektive duhet të paraqesin kërkesat e tyre për derogim për autoritetin rregullator. Çdo kërkesë për derogim duhet të përfshijë:

a. Identifikimin e operatorit të sistemit ose OST-se respektive dhe një person kontakti për çdo komunikim;

b. Përshkrimin e objektit të kërkesës të lidhur në transmetim, objektit të shpërndarjes të lidhur në transmetim, sistemin e shpërndarjes, ose njësinë e kërkesës për të cilën është kërkuar derogimi dhe kapacitetin total të instaluar dhe numrin e objekteve të kërkesës të lidhur në transmetim, objektet e shpërndarjes të lidhura në transmetim, sistemet e shpërndarjes ose njësitë e kërkesës ;

c. Kërkesa ose kërkesat e kësaj Rregulloreje për të cilat është kërkuar derogim , me përshkrim të detajuar të derogimit të kërkuar;

d. arsyetimi i detajuar, me të gjitha dokumentet tjera respektive;

e. demonstrimi që derogimi i kërkuar nuk do të kishte efekt negativ në tregun nderkufitar;

f. analizat e kosto-përfitimit në përputhje me kërkesat e Neni t 49. Nëse zbatohet, analizat e kosto-përfitimit do të kryhen në koordinim me OST respektive dhe cdo DSO fqinjë.

3. Kur kërkesa për derogim është paraqitur nga DSO përkatë se, autoriteti rregullator, brenda dy javësh nga dita pas pranimit të kërkesës, kërkon nga OST respektive të vlerësojë

kërkesën për derogimi në dritë n e kriterëve të përcaktuara nga autoriteti rregullator në përputhje me Neni n 51.

4. Brenda dy javësh pas ditës së pranimit të kërkesës për vlerësim, OST respektive do të konfirmojë për DSO respektive nëse kërkesa për derogim është e plotë. Nëse DSO respektive e konsideron se është i paplotë, DSO përkatë se duhet të paraqesë informacionin e kërkuar shtesë brenda një muaji nga marrja e kërkesës për informacion shtesë.

5. Brenda gjashtë muajve pas marrjes së kërkesës për derogim, OST respektive do të dorëzojë tek autoriteti rregullator vlerësimin e saj, duke përfshirë çdo dokumentacion të rendesishëm. Afati kohor prej gjashtë muajsh mund të zgjatet me një muaj kur OST përkatë se kërkon informacion shtesë nga DSO-ja respektive.

6. Autoriteti rregullator do të marrë vendim në lidhje me një kërkesë për derogim brenda gjashtë muajve nga dita pas marrjes së kërkesës. Kur kërkesa për derogim është paraqitur nga DSO-ja respektive, afati kohor prej gjashtë muajsh fillon nga dita e nësërme e marrjes së vlerësimit të OST-së respektive në përputhje me paragrafin 5.

7. Afati kohor prej gjashtë muajsh të përmendur në paragrafin 6 të , para skadimit të saj, mundet të zgjatet për tre muaj, kur autoriteti rregullator kërkon informacion të mëtejshëm nga operatori i sistemit përkatë s që kërkon derogim ose nga çdo palë tjetër të interesuar. Kjo periudhë shtesë fillon nga dita pas datës së marrjes së informacionit të plotë. Operatori i sistemit përkatë s do të sigurojë çdo informacion shtesë të kërkuar nga autoriteti rregullator brenda dy muajve nga data e kërkesës. Nëse operatori i sistemit përkatës nuk siguron informacionin e kërkuar shtesë brenda këtij afati kohor, kërkesa për derogim do të konsiderohet e të rrequr nëse, para skadimit të afatit kohor:

a. Autoriteti rregullator vendos të japë një zgjatje të afatit;ose

b. operatori i sistemit përkatë s informon autoritetin rregullator me anë të arsyetimit të paraqitur se kërkesa për derogim është e plotë .

8. Autoriteti rregullator do të lëshojë një vendim të arsyetuar në lidhje me kërkesën për derogim. Kur autoriteti rregullator jep derogimin, ai do të përcaktojë kohëzgjatjen e tij.

9. Autoriteti rregullator do të njoftojë për vendimin e tij operatorin e sistemit përkatë s qe ka kërkuar derogimin, OST-respektive dhe Sekretariati dhe Bordi Rregullator i Komunitetit të Energjisë.

10. Autoritetet rregullative mund të përcaktojnë kërkesa të mëtejshme në lidhje me përgatitjen e kërkesave për derogim nga operatorët përkatës të sistemit. Në këtë mënyrë, autoritetet rregullatore do të marrin në konsideratë përshtkrim ndërmjet të sistemit të transmetimit dhe sistemit të shpërndarjes në nivel kombëtar dhe do të këshillohet me operatorët e sistemit, pronarët e objektit të kërkesës dhe palët e interesuara, duke përfshirë prodhuesit.

11. Një autoritet rregullator mund të revokojë vendimin për dhënien e një derogimi nëse rrethanat dhe arsyet themelore nuk vlejné më, ose mbi një rekomandim të arsyetuar të Sekretariatit ose rekomandim të arsyetuar nga Agjencia në pajtim me Neni n 55 (2).

Neni 54

Regjistri i derogimeve nga kërkesat e kësaj Rregulloreje

1. Autoritetet rregullative do të mbajnë një regjistr të të gjitha derogimeve që ata kanë dhënë ose refuzuar dhe do t'i sigurojnë Sekretariatit dhe Bordit Rregullator të Komunitetit të Energjisë një regjistr të përditësuar dhe të konsoliduar të paktën çdo gjashtë muaj, një kopje e të cilit do të jepet për të ENTSO-E.
2. Regjistri do të përmbajë në veçanti:
  - a. kërkesën ose kërkesat për të cilat është dhënë ose refuzuar derogimi
  - b. përmbajtjen e derogimit;
  - c. shkakun për dhënien ose refuzimin e derogimit;
  - d. pasojat që rezultojë nga dhënia e derogimit.

Neni 55

Monitorimi i derogimeve

1. Sekretariati dhe Bordi Rregullator i Komunitetit të Energjisë do të monitorojë procedurën e dhënies së derogimit në bashkëpunim me autoritetet rregullative ose autoritetet përkatëse të Palës Kontraktuese. Këto autoritete apo autoritetet përkatëse të palës kontraktuese do t'i sigurojnë Sekretariatit dhe Bordit Rregullator të Komunitetit të Energjisë të gjithë informacionin e nevojshëm për këtë qëllim.
2. Bordi Rregullator i Komunitetit të Energjisë mund të lëshojë një rekomandim të arsyetuar për një autoritet rregullator për anulimin e një përjashtimi për shkak të mungesës së arsytimit. Sekretariati mund të lëshojë një rekomandim të arsyetuar për autoritetin rregullator ose organin kompetent të Palës Kontraktuese për të revokuar një shmangie për shkak të mungesës së arsytimit.
3. Sekretariati mund të kërkojë nga Bordi Rregullator i Komunitetit të Energjisë që të raportojë mbi zbatimin e paragrafëve 1 dhe 2 dhe të sigurojë shkaqet për të kërkuar ose jo revokimin e një derogimi.

TITULLI VI

UDHEZIME JO-DETYRUESE DHE MONITORIMI I IMPLEMENTIMIT

Neni 56.

Udhezime jodetyruese mbi implementimin

1. Jo më vonë se gjashtë muaj pas hyrjes në fuqi të kësaj rregulloreje, ENTSO-E do të përgatisë dhe pastaj çdo dy vjet të sigurojë udhëzime jo-detyruese me shkrim të anëtarëve të saj dhe operatorëve të tjerë të sistemit në lidhje me elementet e kësaj rregulloreje që kërkojnë vendime kombëtare. ENTSO-E do të publikojë këtë udhëzim në faqen e saj të webit.⁵

---

⁵ Neni 56, paragrafi (1) nuk aplikohet në zbatim të vendimit 2018/05/PHLG-EnC

2. ENTSO-E do të konsultohet me grupet e interesit kur përgatit udhëzimet jo-detyruese.⁶
3. Udhëzimi jo-detyrues botuar nga ENTSO për Energji Elektrike shpjegon çështje teknike, kushtet dhe ndërvarësitë të cilat duhet të merren parasysh për përmbushjen me kërkesat e kësaj rregulloreje në nivel kombëtar.

Neni 57 Monitorimi

1. ENTSO -E do të monitorojë zbatimin e kësaj rregulloreje, për Palët Kontraktuese, të OST-ve të cilat janë anëtarë të ENTSO-E. Sekretariati dhe Bordi Rregullator i Komunitetit të Energjisë do të monitorojnë zbatimin e kësaj Rregulloreje për Palët Kontraktuese, të cilëve OST nuk janë anëtarë të ENTSO për Energjinë Elektrike, në përputhje me Neni n 8 (8) të Rregullores (KE) Nr 714/2009.⁷ Monitorimi do të marrë parasysh listën e informacionit përkatës të zhvilluar nga Agjencia për Bashkëpunimin e Rregullatorëve të Energjisë dhe duhet të mbulojë në veçanti çështjet e mëposhtme:

- a. identifikimin e çdo divergjence në zbatimin kombëtar të kësaj rregulloreje;
- b. Vlerësimi nëse zgjedhja e vlerave dhe e diapazonit në kërkesat e aplikueshme për objektet e kërkesës të lidhura në transmetim, objektet e shpërndarjes të lidhura në transmetim, sistemet e shpërndarjes dhe njësitë kërkesës sipas kësaj Rregulloreje vazhdojnë të jenë të vlefshme.

ENTSO për Energjinë Elektrike do t'i raportojë gjetjet e tij Sekretariatit dhe Bordit Rregullativ të Komunitetit të Energjisë. Sekretariati dhe Bordi Rregullator i Komunitetit të Energjisë do të vënë në dispozicion të gjetjet që rrjedhin nga monitorimi i zbatimit të kësaj Rregulloreje

2. Bordi Rregullator i Komunitetit të Energjisë, në bashkëpunim me ENTSO-E, do të prodhojë pas 12 muajve pas hyrjes në fuqi të kësaj rregulloreje një listë e informatave relevante për tu komunikuar nga ENTSO –E tek Bordi Rregullator i Komunitetit të Energjisë në pajtim me Neni n 8 (9) dhe Neni n 9 (1) të Rregullores (KE) Nr 714/2009. Lista e informacionit respektiv mund të jetë subjekt i përditesimit. ENTSO –E do të mbajë një të plotë , sipas një formati të standardizuar, arkivë dixhitale të të dhënave të informacionit të kërkuar nga Bordi Rregullator i Komunitetit të Energjisë.⁸

3. OST përkatë se dueht t'i paraqesin Sekretariatit, Bordi Rregullator të Komunitetit të Energjisë dhe ENTSO –E informacionin e kërkuar për të kryer detyrat e përmendura në paragrafët 1 dhe 2.

Bazuar në kërkesën e autoritetit rregullator, DSO-të do ti sigurojnë OST të dhëna sipas paragrafit 1, përveç nëse informacioni është marrë tashmë nga autoritetet rregullatore, Bordi Rregullator i Komunitetit të Energjisë apo Sekretariati, Bordi Rregullator i Komunitetit të Energjisë dhe ENTSO-E në lidhje me detyrat e tyre përkatë se të monitorimit zbatimit, me qëllim të shmangies së dyfishimit të informacion.

---

⁶ Neni 56, paragrafi (2) nuk aplikohet në zbatim të vendimit 2018/05/PHLG-EnC

⁷ në përputhje me Neni n 8 (8) të Rregullores (KE) Nr 714/2009 - teksti nuk aplikohet në zbatim të vendimit 2018/05/PHLG-EnC

⁸ Neni 57, paragrafi (2) nuk aplikohet në zbatim të vendimit 2018/05/PHLG-EnC

4. Ku ENTSO-E ose Bordi Rregullator i Komunitetit të Energjisë krijojnë zona që i nënshtrohen kësaj Rregulloreje, ku, në bazë të zhvillimeve të tregut ose përvojës së mbledhur në zbatim të kësaj Rregulloreje, harmonizimi i mëtejshëm i kërkesave sipas kësaj Rregulloreje është i këshillueshem për të promovuar integrimin e tregut, ata do të propozojnë projekt-amendamentet për këtë rregullore në bazë të Neni t 7 (1) të Rregullores (KE) Nr 714/2009.⁹

TITULLI VII

Dispozita Finale

Neni 58

Amendimi i kontratave dhe termat e kushtet e përgjithshme

1. Autoritetet rregulative do të sigurojnë që të gjitha dispozitat përkatë se në kontratat dhe kushtet e përgjithshme në lidhje me lidhjen me rrjetin e transmetimit të objekteve të reja të kërkesës, objekteve të shpërndarjes të reja të lidhura në transmetim, sistemet e reja të shpërndarjes dhe njësitë e reja të kërkesës janë sjelle në përputhje me kërkesat e kësaj Rregulloreje.

2. Të gjitha dispozitat përkatë se në kontratat dhe dispozitat përkatëse në termat dhe kushtet e përgjithshme në lidhje me lidhjen me rrjetin të objekteve ekzistuese të kërkesës të lidhura në transmetim, objektet ekzistuese të shpërndarjes të lidhura në transmetim, sistemet ekzistuese të shpërndarjes dhe njësitë ekzistuese të kërkesës subjekt i një ose disa prej kërkesave të kësaj rregulloreje në përputhje me paragrafi 1 të Neni t 4 do të amendohen me qellim që të përputhen me kërkesat e kësaj rregulloreje. Pikat përkatë se mund të amendohen brenda tre viteve pas vendimit të autoritetit rregullator të Palës Kontraktuese sic përmendet në Nenin (1).

3. Autoritetet rregulatore duhet të sigurojnë që marrëveshjet ndërmjet operatorëve të sistemit dhe pronarëve të objekteve të reja apo ekzistuese të kërkesës ose operatorët e rinj apo sistemet ekzistuese të shpërndarjes i nënshtrohen kësaj Rregulloreje dhe në lidhje me kërkesat e lidhjes me rrjetin për objektet e kërkesës të lidhura në transmetim, objektet e shpërndarjes të lidhura në transmetim, sistemet e shpërndarjes dhe njësitë e kërkesës të përdorur nga një objekt i kërkesës ose një sistem i mbyllur i shpërndarjes për të ofruar shërbime të reagimit të kërkesës për operatorët përkatë se të sistemit dhe OST-të respektive, në veçanti në kodet e kombëtare, pasqyrojnë kërkesat e përcaktuara në këtë Rregullore.

Neni 59

Hyrja në fuqi¹⁰

Kjo rregullore do të hyjë në fuqi në ditë n e 20 pas publikimit në fletoren zyrtare të Komunitetit të Energjisë.

Pa rënë ndesh me Neni n 4 (2) (b), Neni 6, Neni 51, Neni 56 dhe Neni n 57, kërkesat e kësaj rregulloreje do të aplikohen duke filluar tre vjet pas publikimit.

Kjo Rregullore është detyruese në të rësinë e saj dhe drejtpërdrejt e zbatueshme në të gjithë Palët Kontraktuese.

⁹ Neni 57, paragrafi (4) nuk aplikohet në zbatim të vendimit 2018/05/PHLG-EnC

¹⁰ Neni 59 nuk aplikohet në zbatim të vendimit 2018/05/PHLG-EnC

ANEKSI I

Diapazonet e frekuencës dhe periudhat e kohës referuar Nenit 12 (1)

Tabela 1

Kjo tabele tregon periudhen minimale të kohës për të cilën objekti i kërkesës i lidhur në transmetimin dhe objekti i shpërndarjes i lidhur në transmetim ose sistemi i shpërndarjes duhet të jetë në gjendje për të operuar në frekuenca të ndryshme nga frekuenca nominale pa u çkycur nga rrjeti.

Zona Sinkrone	Diapazoni frekuences	Periudha e kohës për operim
Europa Kontinentale, Ukraina	47.5 Hz – 48.5 Hz	Të specifikohet nga çdo një TSO, por jo më pak se 30 minuta
	48.5 Hz – 49.0 Hz	Të specifikohet nga çdo një TSO, por jo më pak se koha për 47.5 Hz – 48.5 Hz
	49.0 Hz – 51.0 Hz	Pa kufizim
	51.0 Hz – 51.5 Hz	30 minuta
Nordike	47.5 Hz – 48.5 Hz	30 minuta
	48.5 Hz – 49.0 Hz	Të specifikohet nga çdo një TSO, por jo më pak se 30 minuta
	49.0 Hz – 51.0 Hz	Pa kufizim
	51.0 Hz – 51.5 Hz	30 minutea
Britania e Madhe	47.0 Hz – 47.5 Hz	20 seconda
	47.5 Hz – 48.5 Hz	90 minuta
	48.5 Hz – 49.0 Hz	Të specifikohet nga çdo një TSO, por jo më pak se 90 minuta
	49.0 Hz – 51.0 Hz	Pa kufizim
	51.0 Hz – 51.5 Hz	90 minuta
	51.5 Hz – 52.0 Hz	15 minuta
Irlanda dhe Irlanda e Veriut	47.5 Hz – 48.5 Hz	90 minuta
	48.5 Hz – 49.0 Hz	Të specifikohet nga çdo një TSO, por jo më pak se 90 minuta
	49.0 Hz – 51.0 Hz	Pa kufizim
	51.0 Hz – 51.5 Hz	90 minuta
Baltike, Moldavia	47.5 Hz – 48.5 Hz	Të specifikohet nga çdo një TSO, por jo më pak se 30 minuta
	48.5 Hz – 49.0 Hz	Të specifikohet nga çdo një TSO, por jo më pak se koha për 47.5 Hz – 48.5 Hz
	49.0 Hz – 51.0 Hz	Pakufizim
	51.0 Hz – 51.5 Hz	Të specifikohet nga çdo një TSO, por jo më pak se 30 minuta

Gjeorgjia	47.0 Hz – 47.5 Hz	20 sekonda
	47.5 Hz – 48.5 Hz	30 minuta
	48.5 Hz – 49.0 Hz	60 minuta
	49.0 Hz – 51.0 Hz	Pa limit
	51.0 Hz – 51.5 Hz	30 minuta

ANEKSI II

Diapazonet e tensionit dhe periudhat e kohës të referuara në Neni n 13(1)

Tabela 2

Tabela tregon afatet minimale të kohës gjatë së cilës një objekt kërkese i lidhur në transmetim, një objekt i shpërndarjes i lidhur në transmetim ose një sistem i shpërndarjes i lidhur në transmetim duhet të jetë i aftë për operim për tensionë që devijojnë nga vlera reference 1 pu në pikën e lidhjes pa shkeputur nga rrjeti ku tensioni baze për vlera të pu është nga 110 kV deri në 300 kV.

Zona Sinkrone	Diapazoni tensionit	Periudha e kohës për operim
Europa Kontinentale, Ukraina	0.90 pu – 1.118 pu	Pa kufizim
	1.118 pu – 1.15 pu	Të specifikohet nga çdo një TSO, por jo më pak se 20 minuta dhe jo më shumë se 60 minuta
Nordike	0.90 pu – 1.05 pu	Pa kufizim
	1.05 pu – 1.10 pu	60 minuta
Britania e Madhe	0.90 pu – 1.10 pu	Pa kufizim
Irlanda dhe Irland e Veriut	0.90 pu – 1.118 pu	Pa kufizim
Baltike, Moldavia	0.90 pu – 1.118 pu	Pa kufizim
	1.118 pu – 1.15 pu	20 minuta
Gjeorgjia	0.85 pu – 0.90 pu	30 minuta
	0.90 pu – 1.12 pu	Pa limit
	1.12 pu – 1.15 pu	20 minuta

Tabela 3

Tabela tregon afatet minimale të kohës gjatë së cilës një objekt i kërkesës i lidhur në transmetim, një objekt i shpërndarjes i lidhur në transmetim ose një sistem i shpërndarjes i lidhur në transmetim duhet të jetë i aftë të operojë për tensionë që devijojnë nga vlera referentë 1 pu në pikën e lidhjes pa u shkeputur nga rrjeti, ku tensioni baze për vlerat pu është nga 300 kV deri në 500 kV (përfshirë).

Zona Sinkrone	Diapazoni i tensionit	Përiudha e kohës për operim
Europa Kontinentale, Ukraina	0.90 pu – 1.05 pu	Pa kufizim
	1.05 pu – 1.10 pu	Të specifikohet nga çdo OST, por jo më pak se 20 minuta dhe jo më shumë se 60 minuta
Nordike	0.90 pu – 1.05 pu	Pa kufizim
	1.05 pu – 1.10 pu	Të specifikohet nga çdo OST, por jo më pak se 20 minuta dhe jo më shumë se 60 minuta
Britania e Madhe	0.90 pu – 1.05 pu	Pa kufizim
	1.05 pu – 1.10 pu	15 minuta
Irlanda dhe Irlanda e Veriut	0.90 pu – 1.05 pu	Pa kufizim
Baltike, Moldavia	0.90 pu – 1.097 pu	Pa kufizim
	1.097 pu – 1.15 pu	20 minuta
Gjeorgjia	0.85 pu – 0.90 pu	20 minuta
	0.90 pu – 1.10 pu	Pa kufizim
	1.10 pu – 1.15 pu	20 minuta